

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — Inserati do 80 peti vrst v Din 2, do 100 vrst v Din 2.50, od 100 do 300 vrst v Din 3, večji inserati peti vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Angleško svarilo:

Eden o mednarodnem položaju

Velika Britanija ne more biti brezbrizna v zadevi nedotakljivosti španskega ozemlja — Proti taktiki zavlačevanja nerešenih problemov

LONDON, 16. okt. AA. Na shodu v Walesu je o španskem problemu zunanji minister Eden izjavil, da bo angleška vlada nadaljevala svojo politiko v duhu nevmešavanja, vendar pa Velika Britanija ne more ostati brezbrizna v vprašanjih nedotakljivosti španskega ozemlja. Opozoril je, da se je piratstvo po nyonskem sporazumu ustavilo. Angleška vlada tudi obžaluje, ker je Italija odgovorila negativno v svoji zadnji noti. Kljub dosedanjim izkušnjam Anglije in Francije ne želita prekiniti razgovorov, kar pa ne pomeni, da mislijo pristati na taktiko zavlačevanja. V teh dneh bomo videli, ali hočejo nekatere države rešiti španski problem v duhu mednarodnega sodelovanja. Samo tako bi prišli do ugodne rešitve tega vprašanja.

Če odbor za nevmešavanje ne bo mogel naprej, tedaj ne bomo prikrivali, da je položaj zelo resen. Značilnost sedanjega položaja je ta, da se rušijo mednarodne pogodbe. V teh okoliščinah ne more nihče pričakovati, da ne bi tisti, ki ščitijo mednarodne pogodbe, vztrajali na braniku svojih pravic.

Eden je nato govoril o dogodkih na Daljnem vzhodu in opozoril na Rooseveltov govor v Chicagu, kjer je z več strani pojasnil ta problem. V teh dneh, ko se kršijo mednarodne pogodbe, je bilo prav, ker je predsednik najmočnejše republike opozoril, da

se moramo ogibati sili. To je poziv narodu, da naj se vrnejo k veri v dano besedo in svetost mednarodnih pogodb. Eden je tudi poudaril, da se bodo konference devetih udeležencev vse povabljene države.

Nato je Eden poudaril zveze med Francijo in Anglijo. Anglija in Francija ne ščitita samo svojih interesov, ampak branita tudi slavne tradicije. Anglija se ne ozira na obliko vladavine, ki jo ima ta ali ona država, toda strpljivost mora biti splošna. Če Anglija nima namena spremeniti evropskih držav v demokratske, tedaj tudi drugi ne smejo stremeti za tem, da bi druge države spremenili v fašistične ali pa komunistične. Samo na tem temelju je možno pristržno sodelovanje med narodi ne glede na režime, ki vladajo v posameznih državah.

Glasovi italijanskega tiska

RIM, 16. okt. Odboru za nevmešavanje želimo uspešno delo, piše »Corriere della Sera«, ki izraža obenem zadovoljstvo, ker je bila spejeta italijanska zahteva po njegovem sklicanju. Italija se ne počuti s tem uspehom, pač pa ugotavlja z zadovoljstvom, da sta londonska in pariška vlada podali dokaz razsodnosti in previdnosti. Če se hoče priti do rešitve vprašanja pristojnosti v Španiji glede kate-

pa je list še skeptičen, bi bilo to prav, želeli pa bi bilo treba, da bi se razprava razvijala brez zastrupljanja atmosfere, brez pritiska in brez očitkov. List poudarja, da je imela francosko-angleška nota, ki se je zavzemala za sklicanje konference treh velisil, indirektno namen ločiti Italijo od Nemčije. »Popolo d'Italia« poudarja, da je iz teh novih diplomatskih razgovorov izšla nerazrušna solidarnost Italije in Nemčije vnovič ojačena. Mussolinijevo glasilo zavrača nato vse inozemske trditve o italijanskim teritorialnim aspiracijam v Španiji ter jih označuje kot izvalno politiko, ki ima namen skali mednarodne odnose. »Gazzetta del Popolo« svari, naj nihče ne misli, da se Italija vrača v London zaradi tega, da bi koga obtožila, ker se bo v Londonu pričela debata tamkaj, kjer je bila prekinjena, da se pride do konkretnih uspehov. V splošnem je pisanje italijanskega tiska sedaj precej miroljubno.

Sestanek odbora za nevmešavanje

LONDON, 16. okt. AA. Listi mnogo pišejo o današnji seji odbora za nevmešavanje. »Daily Telegraph« meni, da bo lord Plymouth predlagal odboru, naj sam določi dan, kdaj mora biti sprejet končni sklep.

Kontrola v turških vodah

CARIGRAD, 16. okt. AA. Pomorsko ravnateljstvo je imelo posvetovanje z zastopniki tujih paroplovnih družb, ki imajo svojo agencije v Carigradu. Namen sestanka je bil razpravljanje o raznih nadzorstvenih ukrepih glede tranzitnega prometa med Crnim in Sredozemskim morjem. Ti ukrepi so v zvezi s povečanjem nadzorstva na Sredozemskem morju. Mislijo, da so na sestanku govorili tudi o preprečenju prevoza vojnih potrebščin iz Rusije v Republikansko Španijo.

Demanti družbe »Oceania«

SUSA, 16. okt. o. Te dni je rimski »Giornale d'Italia« objavil daljši članek, v katerem je obtoževal razne države, predvsem pa Francijo, da podpirajo valencijsko vlado. List je v tem članku objavil tudi seznam parnikov, o katerih je trdil, da so tihotapili v španske republikanske luke orožje in druge vojaške potrebščine za španske republikance. To blago so prevažali iz Marseillea v Barcelono, Valencijo in Almerijo. V seznamu je bilo naštetih tudi pet jugoslovenskih parnikov, med njimi »Plavnik«, »Postrena« in »Predsednik Kopačič«. Vsi trije parniki so last družbe »Oceania« na Susaku. Ravnateljstvo tega podjetja je sedaj poslalo rimskemu listu naslednji popravek:

Kategorično demantiramo trditve »Giornale d'Italia« in odločno izjavljamo, da omenjeni trije parniki tudi noben drug parnik naše družbe nikoli niso tihotapili blaga v španske »rdeče« luke in da sploh niso pluli na progi med Marseillem in temi lukami. V te luke niso prevažali sploh nikakega blaga.

Politični obzorik

Od resnega do smešnega je samo en korak

Dr. Kukovecovo glasilo je šele pretekli ponedeljek prišlo do sapa, tako silno je nanj vplival tako zvani sporazum. Izhaja sicer vsak teden, to pot pa ni izšlo od 2. t. m. in to radi — »sporazuma«. Kajpak, moralo se je temeljito pripraviti, da ta »sporazum« dostojno proslavi v svojih predah. In res v svoji številki z dne 11. t. m. govori o »sporazumu« samo v superlativih in dilirambah. Tako-le piše Kukovecovi monitor: »Sporazum, dosežen med srbskim in hrvaškim narodom, je uspeh demokracije, ki so jo vsi režimi Jugoslavije hoteli spraviti s sveta... Jugoslavija je šele s tem sporazumom našla sebe. Sporazum med srbskim in hrvaškim narodom je njeno združevanje... Vsi resnično demokratični elementi Slovenije se veselo sporazuma med Hrvat in Srbi, pozdravljajo iz srca ta zgodovinski dogodek in verujejo v njegove najboljše posledice... Po sporazumu je Jugoslavija na novi poti, ki jo bo peljala v srečnejšo bodočnost... Vsako politično dete ve, da tako zvani »sporazum« sploh ni noben dejanski sporazum, zlasti ne tak, na kakršnega je čakala že desetletja vsa poštena politična javnost... »Sporazum«, zaključen med dr. Mačkom in beograjsko združeno opozicijo, je samo dogovor glede priprave, da se enkrat v megleni bodočnosti sklene ali tudi ne sklene dejanski sporazum med Srbi in Hrvati, ali z drugimi besedami povedano je to dogovor za eventualno prevzetje vladnega krmila. Tu di dr. Mačkov organ sam ne pripisuje temu »sporazumu« posebne važnosti, saj ugotavlja, da je to šele prva etapa, ki ji morajo šele slediti dejanja. A kaj pravi dr. Kukovec? On opleta okrog sebe s kadidino in svečano proglašja, da je ta dogovor, proti kateremu ogorčeno protestira ves srbski del našega naroda in neče o njem ničesar slišati, uspeh demokracije, pravo zedinjenje, zgodovinski dogodek in nova pot, ki popelje Jugoslavijo v srečnejšo bodočnost! Ali se nič ne zaveda, da je neznansko smešen, ko hoče biti resen?!

Daleč smo prišli

Na ljubljanskem vseučilišču obstoja društvo, ki si je dalo ime »Slovenski klub« in se zbira okrog lističa z značilnim naslovom »1551«. Da zvedajo v svoj krog akademike, ki se letos prvič vpišejo na univerzo, so vodilni činitelji tega kluba izdali reklamni letak z naslovom »Naši pogledi«, v katerem razvijajo svoje ideje in pojasnjujejo svoje cilje. Priznati moramo, da smo v zadnjih letih slišali in čitali marsikatero zmedeno, prikrnjeno in celo bedasto nazor, ki so se rodili v mladih glavah, ali kaj takšnega, kar je nenazadnje v tem famoznem letaku »Naši pogledi«, pa še ne! Ne moremo se ubraniti prepričanju, da so osebe, ki v tem letaku govorijo naši akademski mladini in jo vabijo v svoj krog, tuji plačanci, ker ne moremo verjeti, da bi na območju Slovenec, ki kolikaj pozna našo zgodovino in se je kolikaj poglubil v povestno naših borb za osvoboditve in udejnjenje, mogel razvijati tako blazne, tako frivolne, tako zločinske nazore, kakor jih vsebujejo »Naši pogledi! Ne, tako morenec! Samo takšen izrod more obsojati one narodne bore, ki so posvetili vse svoje duševne in telesne sile osvoboditvi svojega rodu in žrtvovali v to često svoje imetje pa tudi življenje, samo taka propalica je mogla proglašati te za »zanečenjake«, ki so imeli »blodno fiksno idejo«, da je v jugoslovenski spasi slovenski, in jim podtakniti krivdo, da so Slovenci porazdeljeni na štiri države, vsled česar so postali »najnesrečnejši narod v Evropi«. Po mišljenju »Naših pogledov« bi morali naši nacionalni borci delati v preteklosti za neodvisno in samostojno državo Slovenijo. Nič bi ne bilo lažje, kakor to doseči! Trebalo bi samo stopiti pred mirovno konferenco v Parizu in povedati: Slovenci smo civilizirani, trgovsko soliden narod, nimamo imperialističnih težnjev, naša Slovenija bo nevturalna in za vse enako dostopna. Nato bi položili na zeleno mizo še zemljevid in statistike, hkrati še vzbudili pri Francozih spomine na Napoleona in pri Angležih skomine na Trst, pa bi bila fiksna in gotova — neodvisna in samostojna Slovenija! In nad njo »bi držale blagoslovljajoče roke — višje sile,« za njeno varnost pa bi ne bilo treba imeti nobenih skrbi, ker bi imela Evropa v Sloveniji težnjo po ravnovesju interes, da bi Slovenija ne izginila z geografske karte in ker bi bila politično tesno navezana na svoje slovenske soseske... To so blazne in zločinske fantasmagorije, ki jih mora obsojati in odklanjati vsak pošten Slovenec. V tem pogledu je menda edina izjema dr. Kukovecovo glasilo, ki piše o »Naših pogledih« dostojno: »Brošura je dragocen prispevek naših mladih razumnikov k utvrditvi jasne in realne pogodb v slovenskih vprašanjih in bo pravi kazipot novincem, ki prihajajo na slovensko univerzo... O Vekoslavju, o Vekoslavju, ki si glasoval za vidovdanske ustave, kam si zašel, kam si zablodil?!

Postani in ostani član Vodnikova družbe!

Nacionalisti 40 km pred Gijonom

Prodiranje Francove vojske v Asturiji se nadaljuje

PARIZ, 16. okt. d. Francove čete so zavzele važno cestno križišče Arriondas v Asturiji, 18 km jugozapadno od luke Ribadesella in 40 km vzhodno od Gijona. Po nacionalističnih poročilih je bilo zbranih na višinah okoli Arriondasa 12 bataljonov asturske milice, ki pa so prišli v nevarnost, da jih nacionalisti obkrožijo. Pred svojim umikom so miličniki razstrelili mostove in so morali nacionalisti za prekošenje reke Selle zgraditi zaslane mostove. Mesto Arriondas je bilo popolnoma zapuščeno, ko so vkorakale vanj nacionalistične čete.

Iz Francovega tabora

SALAMANCA, 16. okt. AA. Stab nacionalističnega poveljstva objavlja: Borbe v Asturiji ovirajo slabo vreme. Na vzhodnem delu te fronte so nacionalisti zavzeli dve višini in tri vasi. Sovražnikove izgube so velike. Na južnem delu te fronte so nacionalisti zavzeli višino 1800 in nekaj vasi, med temi Lacollado in Infestas. Pri Paridigliji je bil ustavljen sovražni napad. Nacionalisti prodirajo tudi na aragonski fronti.

Iz republikanskega tabora

MADRID, 16. okt. AA. V odseku Queta dela Reina severno od Aranhueza so republikanske čete odbile vse sovražne napade in ohranile svoje nove postojanke. Sovraž-

nik je imel hude izgube. Sicer pa ni bilo na madridski fronti nič posebnega.

Zaupnica Companysu

Barcelona, 16. oktobra AA. Po ministrski seji katalonske vlade je notranji minister Ebar izjavil zastopnikom listov, da je vlada soglasno odobrila komunikacije, ki pravi, da katalonska vlada kot tolmač katalonskega naroda enodušno želi, da ostane Companys še nadalje predsednik vlade. Komunikacije se zaključuje: Companys mora ostati predsednik Katalonije, ker je neobhodno potrebno, da tvori čim ugodnejšo zvezo med vsemi političnimi strankami v Kataloniji. Njegova naloga je uveljaviti narodne enotnosti spričo nevarnosti, ki grozi od nacionalistov, pa tudi v tem, d v popolnem soglasju z valencijsko vlado pomaga urejati pereče probleme za končno zmago.

Novo italijansko vojaštvo v Španiji

LONDON, 16. okt. AA. Dopisnik lista »Daily Herald« poroča iz Gibraltarja, da je zvedel od dobro poučene strani, da je zadnje dni prispelo v Cadiz 6 do 7 tisoč italijanskih vojakov v uniformah italijanske vojske. Te vojake so takoj poslali v Seviljo, da pomnože vojsko generala Francisa.

Japonski pohod v severni Kitajski

Znatni japonski uspehi v pokrajinah Šansiju in Šantungu

TOKIO, 16. okt. d. Japonska vojska na severnem Kitajskem nadaljuje svoje prodiranje. Na umiku pri Šičiaungu so kitajske čete izgubile okoli 30.000 vojakov, ki so bili bodisi ubiti ali pa ranjeni. Na fronti pri Šuijuanu nadaljuje japonsko-mongolske čete pohod proti zapadu, ter skušajo doseči Paotov, končno točko železnice Peking-Suijuanfu.

Levo krilo japonske severne vojske nadaljuje pohod proti Pingjuanu ob železnici Tiencin-Cinanfu. To mestce je oddaljeno kakih 80 km od Cinafuja, glavnega mesta pokrajine Šantunga.

TIENCIN, 16. okt. AA. Japonske čete so v svojem prodiranju ob železniški progi Peking-Hankov prišle do kitajskih postojank pri Suntuifuju, ki je 400 km jugozapadno od Pekinga. Tako je sedaj japonska bojna črta v severni Kitajski dolga 500 km in obsega 5 pokrajin s površino nad 2000 kv. km. Japonci imajo na tej fronti najmanj 300.000 vojakov. S četami pri Šanghaju in v aMndžukouju imajo sedaj Japonci na Kitajskem najmanj pol milijona vojakov. To je prvič, da so Japonci lahko prepeljali na kopno tako veliko vojsko.

Kitajska se lahko bori 10 let

HONGKONG, 16. okt. d. Kitajski finančni minister Kung, ki se je vrnil iz Evrope, je izjavil v Hongkongu, da ima Kitajska dovolj denarja za obrambo proti Japonci, vendar pa ne toliko, da bi mogla vzdržati vojno več kakor deset let.

Povečanje davkov na Kitajskem

SANGHAI, 16. okt. w. Za krtje vedno večjih vojaških izdatkov je kitajsko finančno ministrstvo s takojšnjo veljavnostjo podvojilo razne pristojbine in takse.

Angleški protest v Tokiju

TOKIO, 16. okt. AA. Britanski poslanik v Tokiju je izročil zunanjemu ministru Hiroti protest zaradi nedavnega incidenta, ko so japonska letala pri Minghancu s strojnimi obstreljevali avtomobile britanskega poslanstva na Kitajskem.

Konferenca devetih držav v Bruslju

BRUSELJ, 16. okt. d. Zunanje ministrstvo je objavilo, da je belgijska vlada sklenila na poziv Anglije in s pristankom Zedinjenih držav predlagati podpisnicam pogodb devetih držav, naj se sestanejo njihovi zastopniki ob koncu meseca v Bruslju, da bi proučili položaj na Daljnem vzhodu.

Hydepark, 16. okt. Predsednik Roosevelt je izjavil, da je prva dolžnost konference devetih velesil, da postreže Kitajsko in Japonsko.

Ameriški bojkot japonskega blaga

ATLANTIC CITY, 16. okt. Odbor industrijskih organizacij je sklenil, da se izvede bojkot vsega japonskega blaga.

Atentati v Palestini se množe

Napad s peklenjskim strojem na vlak — Proglašeno bo obsedno stanje nad vso Palestino

Jeruzalem, 16. okt. AA. Na železnici med Hajfo in Lidavardo je bil izvršen na vlak atentat s peklenjskim strojem. Trije potniki so bili ubiti. Policist, ki je spremljal vlak, je videl, kako so po atentatu Arabci začeli bežati. Strijal je za njimi in dva ubil. Po neki vesti iz Bejsana je poškodovan petrolejski vod iz Iraka na dveh mestih. Petrolej gori.

Razen že omenjenih, je bilo te dni izvršenih še več atentatov v raznih krajih Palestine, posebno pa v Bejsanu in galilejskem okraju, kjer so bile prekinjene in pokvarjene vse telefonske in brojavne zveze. Bržkone bo proglašeno obsedno stanje nad vso deželo.

London, 15. okt. AA. Po neki Reuterjevi vesti: je prvi škotski bataljon odpotoval v četrtke ponoči iz Jeruzalema v Egipt. Zaradi razmer v Palestini je pred vlakom vozil oklopni vlak ki je bil poln vojaštva s strojnimi. Močni žarometi so razsvetljevali progo in okolico. Kljub temu

so ponekod s hribov streljali na vlak, Ranjen ni bil nihče.

Kakor poroča Reuterjev urad nadalje iz Jeruzalema, so angleške oblasti zaprle še pet članov arabskega vrhovnega odbora v Palestini. Oblosti izjavljajo, da je ta odredba samo začasna.

Zbiranje Vahabito

ob palestinski meji

Kairo, 16. okt. d. Angleške oblasti v Palestini so uvedle strogo cenzuro, obenem pa tudi kontrolo vesti, ki prihajajo s transjordanske meje. Kakor zatrjujejo, so se vahabitska plemena koncentrirala na meji in čakajo na Ibn Saudovega drugega sina, prince Fejsala, ki se sedaj muči v Megedu. Po drugih informacijah je angleška vlada peoblastila naturaliziranega Arabca Philbyja, ki živi v Anamu in ki ga steče Ibn Saud med svoje najboljše prijatelje in svetovalce, da se v imenu angleške vlade pozaja za vahabitskimi poglavarji za mirno ureditev arabskega problema.

Vstaško gibanje med Abesinci

RIM, 16. okt. o. Kakor znano je bilo pred dnevi objavljeno službeno poročilo, v katerem italijanska vlada priznava, da je nastala na abesinski visoki planoti, tik pred zaključkom velike deževne dobe vstaja Abesincev, ki so napadli manjše italijanske posadke po raznih krajih. Službeni komunikacije je naglasil, da so bili upori zatrti in voditelji upornikov pobiti ali pa prijeti. Sedaj poročajo fašistični listi v zvezi s tem, da so v London iz britanske eksteritorialne Afrike prispelle vesti, v katerih tamkajšnje oblasti naglašajo, da abesinski begunci, ki so v času abesinsko-italijanske vojne pobegnili preko meje na angleško ozem, niso bili v nobeni zvezi s temi upori. Pred meseci je list »Times« objavil vest iz Mairobija, da so britanske oblasti sklenile zgraditi posebna taborišča in vasi v bližini abesinske meje za begunce, ki so se v vedno večjih množicah umikali iz svoje domovine. Zvedelo se je sedaj, da je abesinski minister Tekle Havariate dobil v Londonu naročilo, naj odpotuje v ekvatorialno Afriko in organizira abesinske begunce. Tekle Havariate je že prispel v Mombaso.

Političen atentat v Lyonu

Lyon, 16. okt. w. Na kandidata socialne stranke pri kantonalnih volitvah Juniqueja je bil večer izvršen atentat. Dva neznanca sta oddala nanj 12 revolverjskih strelcev. Junique je bil samo lahko ranjen na nogah. Ostale strele je zadržal paket listov, ki ga je imel v rokah.

Smrt bivšega nemškega ministra Dernburga

Berlin, 16. oktobra AA. Večraj je umrl v 73. letu starosti bivši minister Bernard Dernburg. Od l. 1907 do 1910 je bil državni podtikan za kolonije. Bil je član demokratske stranke, po vojni pa je nekaj časa vodil l. 1919 reor finančnega ministrstva.

Odhod dr. Stojadinovića iz Londona

London, 16. okt. AA. Po razgovoru s predsednikom angleške vlade se je dr. Milan Stojadinović vrnil v svoj hotel, kjer je sprejel najprej češkoslovaške odpravniške poslovo, grškega poslanika v Londonu in nato še Seatonu Watsona.

Zvečer je bila v jugoslovanskem poslanstvu večerja, ki so se je udeležili predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, poslanik Kasidolac, šef kabineta dr. Dragan Protić, tajnik zunanje ministra Nenadović, ravnatelj agencije Avale Petrović in poslanski svetnik Milanović z vsem osebjem poslanstva.

Dr. Stojadinović je odpotoval iz Londona ob 22. ter se je na povratku v Jugoslavijo ustavil danes v Parizu.

V jugoslovanskih krogih v Londonu so zelo zadovoljni z obiskom predsednika vlade v Londonu. Izjavljajo, da bodo Stojadinovićeve londonske razgovore zelo koristili delu za mir. To poudarja tudi diplomatski urednik Reuterja. Med svojim bivanjem v Londonu je dr. Stojadinović razložil angleškim državljanom tudi diplomatski in vojaški položaj svoje domovine. Izidi teh pogovorov bodo še ojačili prijateljstvo med Veliko Britanijo in Jugoslavijo.

Sklicanje senata

BEograd, 16. okt. AA. Predsednik senata dr. Mažuranić je sklical sejo senata za 19. oktobra ob 16.30.

Borzna poročila.

Curih, 16. oktobra, Beograd 10, Pariz 14.625, London 21.5575, New York 431.30, Bruselj 73.225, Milan 22.88, Amsterdam 70.275, Berlin 174.60, Dunaj 80.20 do 81.80, Praga 15.20, Varšava 82.15, Bukarešta 3.25.

Gospodarstvo v našem gledališču

Beseda o Miškarjevem baletu in gostovanjih v naši operi

Ljubljana, 16. oktobra

Prejeli smo Včerajšnji glasnik o slovesu ge. Gjurgjeve iz Ljubljane je sprožil tisto, o čemer bi bilo treba še davno spregovoriti. V začetku sezone je vprizoril Miškar s soprogom v zagrebškem baletu trikrat zaporedi balet »Vrag na vasi«. Ljubljana je dala v opero, kakor da so vsotoplice zastopali, bile so pa od 50 din navzdol! Vsi so bili mnenja, da je ta balet nekaj, kar se resno vidi, v Ljubljani sputi ne. Splošno se je govorilo samo v superlativih o Slovencev Miškarju, ki si je v plesni umetnosti pridobil svetovni sloves.

Do tu je vse v redu. Gledali smo balet in ugotovili izredne zmožnosti Miškarjev, videli smo, da je Ljubljana dala iz sebe več nego bi najbolj smeli pričakovati. Trikrat nabit polno gledališče, čeprav se bile cene znatno zvišane, pa ni zadostovalo, da bi imelo naše gledališče od ene predstave le 2000 din. Stroški so bili balet tako ogromni, da se je komaj vzdržalo ravnotežje. Tako gostovanja v začetku sezone niso na mestu in s tem bi morali računati merodajni gospodje.

Računa se, da vrže polna hiša okrog 17 tisoč din, skupno ob vseh treh večerih torej 51.000 din. Pa vzemimo samo 40.000 din. Torej bi moralo gledališče ostati še vedno okrog 15.000 din, sicer bi bilo boljše, da bi se ta balet ne vprizoril. Vseprek se je poudarjalo, da je Miškar Slovenec in da je želel prav iz idealizma, da se njegov balet vprizori tudi v Ljubljani. Tega mu ne more nihče vzeti, tega mu tudi ne zamerimo. Zdi se nam pa, da je šla naša širokogrudnost predaleč. Pri vsem tem se je šlo samo in izključno za težke honorarje, kajti drugače si ne moremo misliti, da bi od treh razprodanih hiš ni ostalo v Ljubljani ne samo delo za druge, ki v svojem lokalnem patriotizmu niso pozabili na svoj mošnjiček. Vsak član zagrebškega baleta je imel 100 din dnevnice, v Ljubljani so bili 4 dni, prvi tri, drugi samo en dan, prišlo jih je 16, pa vsak lahko sam izračuna, koliko to zneso. Prišli pa je treba še polovično vozovino v Ljubljano in nazaj.

Ce so te številke zbrane, dobimo okrog 8000 din tako, da stroški za zagrebški balet v razmerju s tremi razprodanimi hišami niso posebno veliki. So tu še tanižime, pa nekaj za reklamo in honorarji. Kljub upoštevanju vseh postavk pa pridemo do spoznanja, da je bila ta slovenska naklonenost prav draga, z zlatom plačana. Ako je hotel g. Miškar naštetiti svoj balet v Ljubljani, naj bi ga z domačimi močmi, katerih bi se našlo še vedno toliko in v taki kvalifikaciji kakor jo ima Zagreb. Če bi pa res ne šlo — o čemer dvomimo — naj bi na ples odpadel. Ljubljanski baletski zbor je bil od tej prilike pošten med staložbo, ker zanj ni bilo partij, ker je povsod dominiral Zagreb. Po eni strani je treba še ugotoviti, da so, kar se zmožnosti tiče, članice našega baleta enakovredne. Izmed solistk niso plesale niti primabalerina Moharjeva, Japleja, Smerkoljeva in Bravničarjeva tako, da bi ne bilo nobenih težav, če bi se »Vrag na vasi« nastudiral z domačimi močmi. Se celo odličnega »vraga« imamo v Ljubljani, baletnega mojstra Fromana, ki bi gotovo prav rad sodeloval kot gost in bi ne veljal niti od daleč toliko. Izgovor, da ni bilo časa, ne drži, saj sta bila Miškarjeva dolgo na Bokalcah, tako, da bi brez težav plesu uveljavila z domačimi močmi, ki prvič ne bi toliko veljale, ker so itak angažirane, družbi bi pa morda pokazali, kaj znajo. Tako so jih pa poštenili v ozadje in operirali z gosti. S tem načinom zaposlitve se ubija volja do dela!

Pred novo plesno sezono

Iz razgovora z mojstrom Jenkom po njegovem povratku iz inozemstva

Ljubljana, 16. oktobra

V torek se prične v preurejeni mali kazinski dvorani uradno sezono plesne revije modernih plesov nova plesna sezona. Miškar letos ne prinaša dosti novega. Manjša zadnjih let, ko so prihajali plesni mojstri z vedno novimi plesi, ki dostikrat povprečnemu evropskemu okusu niso ustrezali, je minila. Tudi v plesnem sportu je tako naposled nastopila stagnacija, ki mu bo samo koristila: ples kot družabni sport se bo toliko bolj uveljavil, kolikor manj ekstremnih zahtev bo postavljali plesalci in zlasti plesnim sportnikom.

Plesni mojster A. Jenko

Prav za putav edina novost letošnje plesne sezone je swing-fox, ki se je pojavil lani, letos pa prodira. Zdaj ga plešejo že v vseh večjih mestih Evrope in je postal že tako popularen, da se imenujejo po njem že tudi več orkestrrov »Swing-jazz«. Ritmi skladb za swing-fox je tako živahen, da človeka poneso po dvorani ter ga neho te prisili do gibanja in ritmič. nihanja. Značilnost swing-foxa je ta, da se stopa naprej na prste in šele potem spušta na cela stopala. Najznačilnejši je tikz. swing menjalni korak s sinkopo, t. j. z zadržanjem; telo niha navpično. Značilna je tudi drža plešečega para, ker je telo ne-

Drugo vprašanje, nič manj važno, je vprašanje naših gostov v operi. Sistem stalnih gostov je težko breme za blagajno, katerega ljubljanske priške ne preneso. Da je temu res tako, se najbolj zgovorno vidi, ko se kaže izplačujoče stalno na več obkrosov po par sto dinarjev, s katerimi si nikomur pomagamo. Po pravici rečeno, ves ansambl, drameki in operni, je hotel, da bi bil balet dobro obkrožen, češ, bo vsaj nekaj akontacij, bilo je pa ravno nasprotno, blagajna prazna, denarja nič. Mar ni to točno, da je gledališka javnost spričo treh večerov ob zvišanih cenah za gotov čas izžepala v finančnem pogledu in jo nekaj časa ne bo v gledališče?

Zadeva z odhodom prve pevke je nekam zavila v nejasnost. Zakaj je odšla iz Ljubljane, ki ji je bila po njenih izjavah, draga in ljuba? Glede tega smo mnenja, da ni bilo vzroka. Številke okrog 8000 na mesec so dokaj mogočne za Ljubljano. In sedaj gostovanja po 2000 ali nekaj manj na večer? Tudi tega naše skromne prilike ne preneso. Če računamo po eni strani na štiri gostovanja v mesecu, smo zopet pri osem tisočih, poleg tega je pa namesta nje angažirana nova moč, ki tudi nekaj stane. Tako bi se kmalu pridružili 11 tisočkom.

Ako tiči vzrok odhoda druge, pač ni pomoči, če pa zadeva to vprašanje našo gledališko upravo, bi bilo dobro, da glede na članek v včerajšnjem »Slov. narod« jasno in precizno spregovorijo ne glede na levo in desno, v obeh vedno nezadovoljne publike je krivice haš uprava, ki naj je sama pustila Gjurgjevevo iz Ljubljane. Če ravno se z druge strani trdi, da ni bilo tu finančnih vprašanj in zaprek. Kopreno, ki visi pred to zadevo, naj oni, ki so to dolžni, odgrmejo.

Zakaj je šel Gostič v Zagreb? Gledališka uprava mu je lani sredi sezone dovolila večmesečni dopust, v svrhu študija na Dunaju. Ta čas so si pomagali z gosti ali pa z drugo zasedbo. Po študijah v inozemstvu pa odide v Zagreb. Pri vsem tem se nam vsiljuje misel, da je tu po sredi finančna spekulacija. Zagreb mu je nudil več kot Ljubljana, zato je šel tja. Ljubljana ga pa rabi, tu bo pa gostoval in zadeva bo v obojestransko zadovoljstvo rešena. Le naša ljubljanska blagajna bo zvela še nadalje.

Nekako tako je tudi z Župčevcem, za katero pa imamo v Nolijski dobro nadomestilo.

Troje stalnih gostov ljubljanske gledališče ne vzdržijo! To je dejstvo, preko katerega se ne da preiti z molkom! Poleg teh gostov so še drugi, ki so glede na prilike neizogibni. Mizerne prilike, v katerih živi danes naš gledališki človek, so dosegle svoj višek, zato bi najpo priporočili merodajnim krogom, da ukrenemo vse potrebno, da se nevrzdrne razmere odpravijo, če pa to ne, pa vsaj omilijo.

To se pa ne more zgoditi, dokler se ne bo opustil sistem takih prireditelj, ki v njih nabitim hišam nič ne vržejo in dokler se vprašanje gostov ne reši s stalnim ansamblom. Pozabiti ne smemo, da more imeti stalna gledališka publika, osobito pa akontenti, zaupanje edino le v kompakten ansambl, tako pa vsak hip računajo z drugo zasedbo.

V interesu stvari bi bilo, da spregovorijo o tej pereči zadevi tudi gledališka uprava, pa, kot že rečeno, ne oziraje se na levo in desno, da bo gledališka javnost vendar že enkrat na čistem in ne bodo očitki leteli več ali manj na upravo samo, ki po našem mnenju ni povsod prizadeta.

salka od dame oddaljeno 10 do 15 cm, kar omogoča krizne korake in korake ob strani dame.

Današnji swing-fox je izšel iz carioce in so tudi najnovejši skladbe za swing-fox različni rumba ali carioce foxi, ki jih izvajajo z istimi instrumenti, kakor skladbe za druge moderne plesne in posebno za rumbo ali carioce. Pleše se pa hitrejši ali počasnejši tempo štricitrčinskega tiska, tako, da namestu hitrejšega swing-foxa lahko plešemo tudi počasnejši slow-swing.

Ta edina plesna novost nam kaže, da se je v družabnem plesu svet ustalil, ker se je ples kot družabni sport že tako zelo uveljavil, da zahteva čisto določene oblike in korake, ki se ne izpreminjajo neprestano in ki bodo plesu v vseh državah omogočili enake oblike in s tem tudi enotno nastopanje in ocenjevanje na mednarodnih plesnih turnirjih. Vse to bo omogočilo, da bodo začetniki že takoj po prvih urah dobili popolno in stalno podlago za ples kot družabni sport, ki se mu bodo odlej lahko posvetili vsi plesalci brez posebnih težav. Na tem polju so dostojno storile največ severne države, zlasti Anglija, Danska in Nemčija, zaostali pa nismo niti mi, ki smo sedaj kot edini hkratu tudi vodilni na Balkanu. Omenimo naj še, da se je družabni ples že takoj uveljavil, da ga v inozemstvu nadzirajo že celo tudi državna oblastva, ki posebno v Nemčiji dajejo točna navodila, da bi bil ples res družaben, povsod enoten in pravi sport.

Drugi plesi, ki jih bomo plesali v letošnji sezoni, so večinoma že ustaljeni in imajo svoje določene oblike.

Valček, ki je v družbi najbolj priljubljen in ga že od nekdaj plešemo na enak način, je dobil posebno v Nemčiji določene korake in gibe, ki jih kot edino pravilne uveljavljajo po vsem svetu. Med modernimi plesi je prvi foxtrov in sicer hitrejši z enostavnimi koraki, počasnejši quick-fox z menjalnimi koraki in naposled slow-fox s čisto počasnimi, ritmičnimi pokreti, prilagojenimi navadnemu koraku. Plešejo ga povsem enostavno kakor počasnejši foxtrov ali pa na angleški način s tikz, prikoraki, ki jih zlasti upoštevajo pri plesnih turnirjih. Če v vrsto foxov končno prištevamo tudi swing, ga plešejo na način, kakor smo že omenili, je s tem vrsta foxov zaključena.

Glasba je povsod enaka, samo pri swing-foxu mora biti swing ritem dotične glasbe bolj poudarjen.

Kraj modernih plesov ostane sveda še vedno tango, ki je v blebu neoprenenosti. Glasba, značilnost letosnjega tanga, tega plesa je, da se pleše bolj mehko, ne občutno in da je plesalec dana možnost po ritmu delati tudi menjalne korake, kar ples še bolj poenostavi. Tu in tam bodo morda zaplesali tudi še rumbo in carioce, ki jo pa že nadomešča swing.

V letošnji plesni sezoni bo posebno zanimivo, da se čedalje bolj uveljavljajo na rodni plesi, ki jih vsi narodi kot domače najbolj propagirajo in plešejo na raznih prireditvah. Tako imajo Nemci svoje valčke, Čehi polko, mi pa, ki smo na bogastvo svojih narodnih plesov lahko ponosni, leva, ki jih plešemo na različne načine in jih bomo letos skrbno gojili, tako da jih bo tudi mladina spoznala in vedno rada plešala.

Med skupnostnimi plesi je ostala občutna na površju samo v nekaterih državah in tudi pri nas, kjer je posebno priljubljena na svečanih plesnih prireditvah. Na novo so naposled uvedli tudi nekakore plesne igre, ki bodo naši mladiki in tudi starejšim pripravile dosti veselja.

Letošnja plesna sezona se začne v znamenju velikega zanimanja za ples. Ustanovitve se že plesni krogi ki bodo ples kot družabni sport gojili po načrtu in vzgajali našo mladino v čim večji družabnosti. Naposled naj poudarimo še važnost plesa kot samo sporta, ki si je z nekesterimi turnirji in posebno z zadnjim mednarodnim v Ljubljani letošnje zimo pridobil dosti prijateljev in zbral okoli ljubljanskega plesnega sportnega kluba veliko navdušenih plesalcev. Naš PSK bo tudi letos priredil vrsto zanimivih prireditvev in klubskih večerov, ki bodo v Ljubljani kot v našem najvažnejšem plesno sportnem središču vzbužili še več zanimanja za ta lepi in plemeniti sport.

Članom Vodnikove družbe

Ljubljana, 16. oktobra

Naše knjige so se te dni dotisnile predsele iz tiskarne v knjigovoznico. Že v prvi tretjini prihodnjega meseca pa bo pisarna Vodnikove družbe, ta glavni stan ogromne književne vojske, pričela z razpošiljanjem letošnje izdaje. Pred koncem novembra morajo vsi naši člani že imeti v rokah naš knjižni dar.

Vsak član, ki je že stori svojo dotznost in plačal poverjeniku 20 din, ali pa pisarni Vodnikove družbe 27 din, če želi prejeti knjige po pošti, bo dobil leste štiri izredno zanimive in skrbno opremljene knjige:

1. Vodnikova pratika za leto 1938. v redakciji dr. Pavla Karina, s peštrimi prispiki uglednih avtorjev in z ilustracijami M. Šubica, Fr. Podrekarja, V. Čotiča ter mnogimi fotografiranimi posnetki.
2. Povest Ivana Potrča: »Stare peruti«. Izpoved v ljubezni varanega tipičnega otroka, mračnega vojnega in razvnanega povojnega časa.
3. Povest Ivana Potrča: »Sine«, v kateri mladi pisatelj izredno krepko opisuje težko življenje kmetijske hiše v Haložah, življenje, ki gre po svoji naravni poti preko vseh vplivov tradicije in vzgojnih sil.
4. Knjiga Ospa šesta »Enintrideet in edena«. So to spomini našega znamenitega režiserja in kulturnega delavca na burna, pisanih dogodkov polna leta ruskega ujetništva.

Vse te štiri knjige so tako, da si boljše in lepše skoraj ne morete zažeti. Saj nihče ne bo mogel biti nezadovoljen z njimi. Vsakomur bodo prinesle kaj po njegovem okusu in želji! In vse za borih dvajset dinarjev, ki jih človek navzlic krizi, v kateri živimo, že še nekoliko skupaj spravi, zlasti ko ve, da bo dobil zanje tako obilnega štiva in da jih je žrtvoval narodni kulturi, po kateri doma in na tujem sodijo našo zrelost in moč.

Torej vsi na delo za uspeh Vodnikove družbe!

Draginja v Trbovljah

Trbovlje, 15. oktobra

Na današnjem življenjskem trgu je bilo živahno vrvenje. Bil je delavski plačilni dan in kmetice in branjevci so gosto založile tržne stojnice in lope z vsemi mogočimi dobrotami. Kmetje iz Dolenjske in Savinjske doline pa so pripeljali na trg mnogo sadja, krompirja, repe, kostanja in drugih poljskih pridevkov, s katerimi se prebivalstvo zalaga za zimo. Zela pa danes ni bilo veliko, je pa tudi precej draga in se ga radi tega letos tudi manj kupuje kakor druga leta, ko je pri nas dobro obrodilo. Občutno so se poražila jaja. Sveža so kmetice prodajale po 8 do 9 za kovača, v najbolj pa so jih trgovci ponujali po dinarju komad. Kaže, da se bodo prihodnje tedne še poražila, zlasti če prišene mraz. Tudi grozdje je letos dražje nego lani. Izabela se ponuja po 3 do 4 din, boljše vrste grozdja pa po 5, vojvodinsko grozdje je pa po 6 do 7 din kg. Kostanja je bilo danes na trgu zelo veliko. Kmetje so ga pripeljali cele vreče. Ponujali so ga sploščka po 2 din kg, potem so pa šli s ceno na 1.50 za kg, pa ga le niso mogli prodati. Tudi jabolka so bila pri kmetih, ki so jih pripeljali z vozovi na trg, dražja nego pri kmetih, ki so svoje prideleke na trg prinesli v kosaah. Dočim so kmetje na vsoznih ponujali jabolka po 2.50 so kmetice prodajale lepa jabolka po 2 din.

Krompir so kmetje prodajali mernik po 24 din. Nekki kmet je pripeljal na trg tudi 9 tednov stare pujske, ki jih je ponujal po 100. Tudi cene sočivju so se precej dvignile. Edino cene perutnine se niso mnogo spremenile, to pa menda radi tega, ker so kokoši sedaj nehale nesti. Kmetice so jih danes ponujale po 20 do 24 din. piščance pa po 12 do 14 din. Na trg so prišli tudi že letošnji orehi, ki so jih prodajale kmetice po 5 do 6 din liter. Tudi cene mesa so se dvignile. Danes je bilo na trgu teletje meso po 15 do 18, goveja je 16, teletja pljuča po 10 din, goveja po 4, vami po 5, kravice po 8, jetrne klobase po 2, kranjce po 3.50 komad, dočim se je prodajala alanina po 16 din kg.

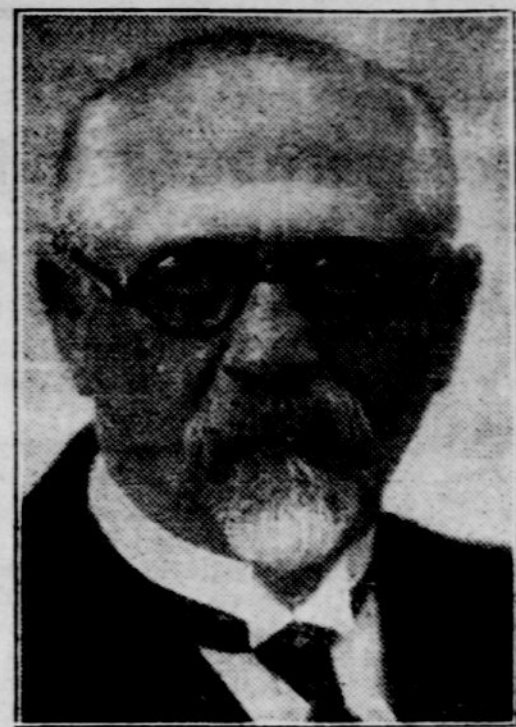
NA KONCERTU

— Pogledite, kako soec tu že od začetka spi. — Gospod, mar je to povod, da budite mene?

Ante Dukić - 70 letnik

Ljubljana, 16. oktobra

Žig izobčena, da celo slovinca žig ti prišane na celo samovarni oblatnik naših dni, če misliš s svojo glavo, če ne natišče svojih misli na oči iskup. Vedno je bilo težko mislečemu človeku hoditi svojo ravno pot vedno so mu metali polena pod noge, ga mučevali in sramotili, a tako težka, kakor snig, ni bila ta pot še nikoli. Telesne muke so sicer utonile v mračni preteklosti, zato so pa stopile na njihovo mesto tem hujše duševne muke, tem mračnejše duševno suženjstvo. Rodilo se hačice v tem nezamernem morju mračnjastva, kakor bisero malo je kremenitih značajev, ki si je upajo povedati ali napisati molčito, odkrito besedo, udeležiti po gnolbi, občutosti podlost in neznančnost, občutiti kaj in iskati rešilco.

Eden takih redkih neustrašenih mož jasneja pogleda na življenje in ravne poti pred seboj je hrvaški pisatelj Ante Dukić, ki bo pranoval v ponedeljek v Zagrebu 70-letnico svojega življenja. Pri nas ta mož širokega obzora ni znan mnogo bolj kakor ga poznamo po širnem tujem svetu, čeprav je naš bližnji soec. Poznamo ga nekoč tako po njegovem klenom delu »Iz oslovega dnevnika«. Poleg tega je napisal »Pogledi na življenje in svet« ter zbirko pesmi »Od zore do mraka« Za svoj jubilej je pa izdal album ilustriranih satir »Silke in prilike«. To delo je tiskano kot rokopiis v 200 numeriranih izvodih in ni namenjeno javnosti, pa tudi na prodaj ni. Pisatelj ga je namenil samo svojim prijateljem in znancem.

Dukićovo delo »Iz oslovega dnevnika« je izšlo v slovaščini (Samarove zapiski) v prevodu prof. dr. Vojteha Mierke (Košice 1929) in v angleščini (Pages from the diary of a Jackass) v prevodu Vincenta Georgesa (New York 1931), dočim je v rokopiis prevedeno tudi v italijansko in poljsko. »Pogledi na življenje in svet« so izšli leta 1931 v drugi izdaji v cirilici v Beogradu. To izdajo je nagradila Srbska kraljevska akademija. Te dni je pa izšlo to delo v Zagrebu tudi v rusčini (Vzgljadi na žizn i mir) v prevodu Nikolaja Fedorova s prevajalčevim uvodom in uvodno besedo Bogdana Popovića. Odlomki in odstavki iz »Pogledov« so izšli tudi v raznih listih in revijah v slovaškem, češkem, poljskem, nemškem, lužicko-erbskem jeziku in v espe rantu, v rokopiis so pa v celoti prevedeni v poljsko, angleščino, nemščino, španščino in češčino. Iz zbirke pesmi »Od zore do mraka«, ki jih je izdal avtor za svojo 65 letnico, so izšle posamezne pesmi v raznih jezicih. Pesem »Hram« je izšla v slovaškem, poljskem, češkem, madžarskem, rumunskem, nemškem, italijanskem, švedskem, lužicko-erbskem, španskem, angleškem, ukrajinskem, bolgarskem, ruskem, hebrejskem in finskem jeziku. Ta pesem je tudi uglasbena, uglasbil jo je Ivan Matetić Romgov.

Ante Dukić je izdal tudi dve večji čakavski pesmi: »Marija Devica« in »Naš domači glas«. Prva je prevedena v slovaščino in češčino, v prozi pa tudi v angleščino. V »Silkah in prilikah« je objavljena kot epilog pesem »Sprava z Bogom«, ki ne izide v naši državi, v inozemstvu pa samo v prevodih.

Nobenh plev, samo kleno zmo, bi lahko rekli o delih Ante Dukića. Ni mnogo tega zrna a to, kar je poglano iz zdrave, močne zemlje, je tudi samo zdravo in močno. Dukić govori malo, a pove mnogo. To ga odlikuje in postavlja visoko nad nivo povprečnih pisateljev in pesnikov, postavlja ga med mislece širokega formata. Pridružujemo se njegovim prijateljem in čestitkam v duhu mu krepko stiskamo roko z iskreno željo, da bi v miru in zadovoljstvu preživel pozno jesen svojega plodnega življenja v prijetni zavesti, da je storil več, nego je mož storiti dolžan in da je na svetu vedno več njegovih somišljenikov, zaenkrat še potisnjenih ob stran, toda ne več dolgo.

Z radeške občine

Radeče, 15. oktobra

Občinski dom naj bi se zgradil za občinske prostore. Taka ugibanja slišimo nešteto. Kdaj se bo zadeva resno vzela v premislek, je še vprašanje. Skrajni čas bi že bil, da bi pisarniški prostori dobili lepše in večje sobe, ki bi ustrezali tudi vsem higienskimi predpisom. Sedanji tesni prostori niso v ponos naši občini. Očitno pa so prostori ravno sedaj premajhni, ko sta v občinski pisarni zaposlena poleg dosedanjih namestencev še dva novince, baje praktikanca. Pravijo, da je sedaj v pisarni z županom vred kar 7 ljudi. V prejšnjih časih jih ni bilo toliko, a je vse delo šlo naglo od rok. Radovedni občani govorijo in ono, a najbolj jih zanima praktikanca ali volonterja. Človek bi mislil, da imajo na občini tečaj, kjer se bodo rekrutirali in usposabljali bodoči občinski uslužbenci. O kaki banški uredbi za občinske »volonterje« še nismo slišali. Na državnih ustanovah in uradih baje ni dovoljena brezplačna služba takih zvanjih »volonterjev«. Ako pa je to dovoljeno, potem mora biti sedanjih tainik na vsak način zelo sposoben, da se bodo pri njem neposobni bodoči občinski uslužbenci. Davkoplačevalce zanima tudi to in bi radi vedeli, kdaj sta o teh volonterjih sklepali obč. uprava in odbor in pod kakšnimi pogoji sta bila sprejeta, oziroma kakšno odškodnino bosta prejela za delo v pisarni.

Sedanji občinski tainik je namasčen na občini že od l. 1931. ko je umrl župan Poganičnik, ki je sam opravljal tudi tainjske posle. Čujemo pa, da je občinska uprava odpovedala tainiku službo in bo 15. januarja 1938 — sredi zime, na cesti. Začuden!

se vel vprašajo, kaj je to, da se po takih letih službe dobi odlo. Tudi o kaki preiskavi nismo do danes ničesar slišali. Davkoplačevalci pa bodo verjetno upali odpuštile, tem bolj, ker je tainik tujec hudečan in ker je že toliko let v občini got očin. Pozna ga vsak občan in on pa navede bro prebitve in namena, kar je nedvomno potrebno na hitro uresničiti. Splošnovanje občinskih razmer in predstavljanje dveh vsakega novega pooblaščenca. Človeka še v letih pogrdi na cesti in na vsaki krah, je lahko za tistega, ki sam še ni kaj takega občutil na lastni koži in ki je brez socialnega čuta do sočloveka, kar sedi vedno pri polni skledi in mu ničesar ne priznava. To je res lep in vreden način selovanja socialnih zadev, brez vsake diskusije primeti. Steer ni to prvi primer, saj so pred leti vrgli sredi zime iz pomladne družinskega obeta a kopino nadležnih otrok. Radovedni ljudje uganjajo, koga bo prihodnji dočel občinska urada.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠKRLJ. Telefon 33-87

Mesto Anatol

po istoimenskem romanu od B. Kellermanna. Gustav Fröhlich in Brigitte Horney v glavnih vlogah. Predstave v soboto ob pol 9., v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob pol 9. uri.

Pričet: Benjamin Gligli Pričet: Ti si moja sreča

Slovenske gorice ob trgatvi

Hrastje Mota, oktobra

Trgatbene počitnice so minile, za nekaj let so v modi. Po nekod jim pravijo tudi krompirjeve. So, se lahko reče, te počitnice, tudi nekako merilo za kakovost vinskega pridelka, čim pozneje v oktobru so, temboljši je pridelek. Letos pa so se prišlele takoj v začetku meseca. Torej — slabo. Kako tudi ne, saj venomer lije. Od točka do sobote. Mura tam ob vnožju gorice, ki je letos sploh velika, prvi spet umazana, še bolj kot sicer, in spet je narasla, da ne morejo ljudje k milino po moko. Ubogi ljudje, ki se kruha strajdajo.

Vrhovi zgoraj nad premočenim in prenapitim Murskim poljem; Kapeljski vrh, Stanetiški vrh, Murski vrh in zadnji Ročički vrh, na katerih ob lepem vremenu razločijo potja posamezne domačije, so zaviti že ves teden v neprodnično meglo, kakor da je vse ena sama ravnina. »Beralec« so prej slabe kot dobre volje. Zebe jih in mokri so. V čevlje jim leze blatna blavica. Šele zvečer v hiši se razžive, ko jim gosposdar primene jedate. In pihače. Tedaj je kmalu prejšnja slaba volja pozabljena. Vinar Martin zapoje tako, da se gospod nji postane vroče pri srcu. Medtem ko že čuti grozljive v stiskalnic in se že cedi sladki most, uganjajo v hiši moški in ženske, mladi in stari norčije: jabejo osla, se igrajo »ženiteve« i. dr. Kljub temu, da znanj lije, je zdej v hramu vedno; vsem je nekam čudno toplo in tesno pri srcu. »Naša tediča«, je pripovedoval soec, so dostoj vedno čakali na sv. Terezijo in pred 15. oktobrom niso »brali«. Letos pa že koncem septembra. Kaj bi! Vsi okrog so že. Grozljive dan za dnem bolj polna, gnije, in ga kradajo... Skoraj ni bilo najti zdravega grozda za na mizo v vseh goricah. Druga leta so jih gostom in prijateljem delili cele kosarice.

S trgatvijo so čakali le še nekatere večji vinogradniki »gospod«. Tem je pretekli teden posteno namočilo.

Kakšno bo vino. Če verjamemo tistim, ki so trgatev opravili že koncem septembra, da bo imel most 19 stopinj sladkorja, seveda pridelek ne bo slabši od lanskega. Pa ni verjetno. Vsak se rad pohvali s svojim, pa pri tem zatajil bridko resnico, ki ga nekje v notranjosti žge.

V Slovenske gorice gre človek vedno rad, ker tako kot tam zvrjo redkojele postrečki. Oni dan smo jo mahnjali pokušat most. Čeprav je bilo vode in blata, da nam je pete smetalo s čevljev. Z vrha v Stanetiščih se na jugu v lepuh jasnih dneh v obirah zariše na obzorju bahteti Boč, tokrat ni bilo videti nikamor... V kleti je ommamo dišalo po mladem mostu. Pokusili smo ga, kar dober je že bil. Že je malo vrezal. Nato pa smo potegnili statega iz sode in pri njem smo ostali do trdne noči. Marsikje smo se razgovorili. O starih dobrih časih, ki se na povrnejo, kakor mladost. Tudi vendar pravijo, da se bo spet vse obilo na boljše. Za uradnike baje že prvega novembra. Videmur! — Ikč

Sadna razstava v Radečah

Radeče, 15. oktobra

Naša sadna razstava je dosegla zelo lep uspeh. Pred otvoritvijo je predaval predsednik sadni in vrtnarskega društva iz Ljubljane, viš. sadj. nadz. v. p. g. Humek Martin, ki je izčrpno predložil poslušalcem potrebo izbire pravih in priporočljivih sort za sadni trg. Opozoril je tudi na nedostatke pri obiranju in spravljaju sadja, kar vpliva zelo na ceno. Po predavanju je podružnični predsednik učitelj Pečnik Ivan olvoril sadno razstavo z ovacijami našemu kralju Petru II. Ravno tako se je v kratkih in jedrnatih besedah odločil spominu Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, kateremu so vsi navzoči zaklicali trikratni »slava«.

Na razstavi je bilo mnogo sort, dobrih in slabih. Agilnejši sadjarji so razstavili raskrasno sadje. Po večini so se na razstavi do locila prava pomoška imena in označile sorte, ki so za naše lege priporočljive, da se razmnože. Sadje je razstavilo 57 razstavilcev. Razstavo je bilo obiskalo okrog 800 ljudi. Na razstavi je bilo tudi majhno 31-ton požlahtnjeno drevo vipavskega kostanja maroni, ki je letos že prvič rodilo. Vzgojil ga je predsednik učitelj Pečnik Ivan in je to drevesce vzbujalo splošno pozornost. S tam sadom je dokazal, da maroni zori v naših krajih malo pozneje, kakor naše domače vrste in bi bilo priporočljivo, da se razmnoži in naše domače sorte precepajo. Drugi dan so si razstavo ogledali šoleki otroci.

STARO MODNOST IN PREGOVOR O LJUBEZNI Vam bo odigrala ljubka in neposredna Marija Večera iz »Mayerlinga«

PREMIERA danes ob 21.15 uri v Elitnem kinu MATICI

Danielle Darrieux
v svojem stajnem filmu
Razcveteli cvet

DNEVNE VESTI

Vsem državljanom Zveze kulturnih društev, ljubljana sporočamo, da bo redni občni izbor v nedeljo 14. novembra ob 9. dopoldne v dvorani ZKD, Ljubljana, Kongresni trg 1-11. Okrožnice bodo člani pravočasno prejeli!

Čebelarjem-Sokolom dovoljen trošarine prost sladkor za čebele. Letos je bila za čebele zelo slaba paša in čebelarji so našli v težak položaj. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je pokrenil akcijo za povzdigo čebelarstva po sokolskih društvih. Tako so mnoga sokolska društva postavila svoje čebelnjake. Pri finančnem ministru je Sokolski Savez posredoval, da bi dobili čebelarji Sokoli trošarine prost sladkor za prehrano čebel. Prošnjo je bilo ugodeno. Vsak Sokol čebelar lahko dobi za vsak ulj 5 kg sladkorja po 6.25 din kg. Poedinec pa lahko dobi največ 100 kg trošarine prostega sladkorja, to je za največ 20 uljev.

KINO SLOGA
Vesela glasbena komedija
MALI POMORSČAK
s priljubljeno malo Shirley Temple
Jutri ob pol 11. uri dopoldne predstava pri znižanih cenah.

TEL. 21-24
MATICA
Samo ob 16. in 19.15 uri nepozabni film iz življenja nezakonske matere v zrcalu današnje dobe
POTA LJUBEZNI
Irena Eichler
Ob 21.15 uri premiera ljubke in duhovite filmske drame o ljubezni
RAZCVETELI CVET
Danielle Darrieux
Jutri ob pol 11. uri dopoldne film »POTA LJUBEZNI« pri znižanih cenah.

TEL. 22-21
UNION
PREMIERA
veličastnega filma visoke pesmi prave ljubezni z Magdo Schneider in Svetislavom Petrovičem
NJENA LJUBEZEN — NJENA BOL
(Frauenliebe — Frauenleid)
V filmu sodeluje dunajska Filharmonija.

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.
Predstave jutri ob 15., 17. in 21. uri.
— Novi ameriški poslanik na našem dvoru. Včeraj je prišel iz Pariza v Beograd novi ameriški poslanik na našem dvoru Arthur Brees Sine. Na kolodvoru so ga sprejeli zastopniki zunanjega ministrstva, osebja ameriškega poslaštva in no vinarji. Dosedanji ameriški poslanik na našem dvoru Charles Wilson je bil zaradi bolezni upokojen.

Moderno in dobro
boste oblečeni — dama ali gospod — ako boste izbrali novo, kvalitetno blago za svoj kostum, plašč ali obleko v manufakturi
Brata Vlah, Wolfova 5

— Sklepi stalne delegacije našega lesnega gospodarstva. Stalna delegacija lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije je imela v sredo v Sarajevu drugi sešatek, ki so mu prisostvovali zastopniki vseh članjenih organizacij iz Ljubljane, Zagreba, Sušaka in Sarajeva. Stalna delegacija pričakuje, da ji bo zagotovljena primerna udeležba v novo ustanovljenem jugoslovensko-nemškem strokovnem odboru za gozdne proizvode. Referat o plačilnih težkočah, izvirajočih iz mednarodnega plačilnega prometa, klirina, devizne kontrole in od kupa izvoznih deviz po Narodni banki, bo predloženo pristojnim oblastvom. Ugotovljeno je bilo, da razvoj plačilnega prometa z Italijo resno ograža izvoz našega lesa v Italijo, ki je posebno važen za naše lesno gospodarstvo. Vlada bo naprosila, da nujno uredi to vprašanje. Na podlagi poročila glavnega tajnika Zveze industrijev za Slovenijo g. dr. Adolfa Golie je bila ugotovljena nujna potreba tarifnega izenačenja našega izvoza lesa z avstrijskim na suhozemnih poteh proti Italiji. Prevosne tarife, povišane v času najpovoljnejših cen lesa ne smejo biti še povišane, saj se cen lesa še daleč pod omili iz leta 1929. Končno je zahtevala stalna delegacija izpremembo pravilnika o strokovnem odboru za gozdne proizvode.

— Še o prihodu francoskih rezervnih oficirjev. Poročali smo že, da se pripelje prihodnji petek v Jugoslavijo 120 francoskih rezervnih oficirjev, članov Nacionalne unije pod vodstvom predsednika Dastdera Ferya. Francoski rezervni oficirji pridejo k nam na povabilo našega Udruga rezervnih oficirjev in ratnikov, da poklonijo borem, padlim v vojnah od kumanovske bitke do sklenitve premirja 11. novembra 1918. Francoski gostje se ustavijo v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, po leg tega pa posetijo Avalo in Oplenac, kjer se poklonijo na grobu neznanega junaka in blagopokojnega kralja Aleksandra I. Od meje do Bitole, ki ga tudi posetijo, jim pripravljajo prisrčen sprejem.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banke uprave dravske banovine št. 83 z dne 16. t. m. objavlja ukaz o spojitvah, razručitvah in pregrupacijah občin in o spremembah imen in sedežev občin v ob-

močju dravske banovine in avtentično to-mašenje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov in izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbenec v območju dravske banovine.

Srečke drž. razredne loterije

— žrebanje I. razr. 20. in 21. t. m. — ima z raznovrstnimi številkami na razpolago
Jugoslovanska banka d. d.
podružnica Ljubljana,
ki se je preselila v Gajevo ulico 3, poleg nebotičnika.

— Carinski dohodki od 1. do 10. okt. so znašali 25.295.407 din. Lani v istem času so pa znašali 25.613.582 din, ali 318.175 din več nego letos. Od 1. aprila do 10. oktobra so znašali carinski dohodki 542.604.383 din. V proračunu je za to razdobje postavka 359.359.312 din. Carinski dohodki so bili za 183.245.071 din večji kakor je bilo določeno v proračunu. Lani je pa znašal presežek za isto razdobje 153.588.613 din.

— Vpokoje. Vpokoje je šef mestne kontrole pri centralni carinski blagajni g. Milan Zisič.

— Obrtniška razstava 1938 v Parizu. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice TOI v Ljubljani je prejel obvestilo jugoslovanskega generalnega komisarja na pariški razstavi, da obstoja namerna, da se priredi in 1. maja 1938 otvori v Parizu posebna razstava obrtniških izdelkov. Ta razstava bi bila urejena v obliki prodajne razstave. Poedini obrtnikom, ki proizvajajo tipične narodne izdelke, bi se celo dale za določen čas na razpolago hišice-mali obrtniški ateljeji, ki so grupirane na sedanjih razstavah okrog obrtniške palače. Za udeležbo v poedinih oddelkih bi se pobirala pristojbina po 10 franc. frankov za kvadratni meter. Razen ljubljanske zbornice sta dobili tako obvestilo tudi zagrebški in beograjski zbornice. Od odziva je odvisno, ali bo došlo do nameravane razstave in udeležbe jugoslovanskega obrtništva. Dosedaj sta se odzvali samo Grška in Rumunska. Vabimo interese, da izrazijo svoje mnenje in želje Zavodu za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani.

— Ni v nobeni zvezi G. Slavko Dolničar bivši hotelier in restavratir nas prosi, naj javnosti pojasnimo, da ni v nobeni zvezi z notico, ki smo jo priobčili 11. t. m. pod naslovom »Prijetelja je ustrelil«. Sicer je bilo pa itak iz naše notice razvidno, da gre za nekega drugega Slavka Dolničarja.

— »Putniki priredi slednje izlete: od 24. do 31. okt. v Skopje na proslavo 25 letnice osvoboditve Južne Srbije z obiskom Beograda. Oplenca in Južne Srbije. Cena za vožnjo, prehrano in prenočišče din 1.080.—, od 24. do 29. okt. v Skopje z obiskom Beograda in Oplenca. Cena za vožnjo prehrano in prenočišče din 680.—, brez prehrane in prenočišča v Skopju 550.—, od 25. do 27. okt. na Oplenac z obiskom Beograda. Cena za vožnjo in prehrano ter prenočišče din 440.—, brez prehrane in prenočišča v Beogradu din 330.—, od 30. okt. do 1. nov. za praznik Vseh svetnikov izlet z vlakom v Trst in Gorico. Cena za vožnjo za Trst din 125.—, za Gorico din 135.—, od 31. okt. do 8. novembra z vlakom v Pariz. Cena v II. razr. din 1.560.—, v II. razr. din 1.860.—, od 7. do 13. nov. z avtobusom v Milano na aeroplansko razstavo. Cena za vožnjo, oskrbo in potni list din 1.325.—, od 7. do 16. nov. na lovsko razstavo v Berlin z vlakom. — Vse informacije v bilotarnicah in eksponaturah »Putnika« v Ljubljani, na Bledu, na Jesenicah in v Kranju (Tujsko prometno društvo).

— Pri nas se petrolei ni podražil. Včeraj smo poročali, da se je podražil petrolej. To vest so priobčili beograjski in zagrebški listi. V naših krajih se petrolej ni podražil. Nasprotno, verjetno je, da se bo v kratkem celo pocenil.

KINO IDEAL

Samo še danes ob 16., 19. in 21.15 uri
Silly svira
Najnovejša kolekcija črtanih Mickey-miš v barvah

Jutri (v nedeljo) ob 15., 17., 19. in 21.15 uri premiera najnovejšega filma
Princesa in muzikant
Carola Lombard, Fred Mac Murray

Dopoldne ob pol 11. uri matineja
SILLY SVIRA

— Knjiga »V študentovskih ulicah« izide v kratkem. Zahtevajte prospekte. Založba »Klasa«, Ljubljana, poštni predel 314.

— Založba koroskih Slovencev. »Koroski Slovencev« priobčuje po dnaslovom »Založba naše deželce pismo nekega prijatelja lista, ki poroča: Tako uničujejo naše domove! Iz pisma le nekaj vrstic: Lubi atej prej vas pozivam in mam in mija kna grajnete se ovet in K. Hanzej naj me peštim pesnua in ga bom čakov na Bahnhofe, včere sm srecov micala na pvac. Tiste bukile od lehrarja bme posval, mama že vijo, so tam na omaru... a ste vsfide predali kobivo in sm vas zastojn čakov pred Schulo. Te zimske črvice in še une hvade b tud že narov dajte je Hanzeje sabo... Za bukile in herte merte tud posvat al nak boj me Lehrar še strafel pa vas prav lepu vse pozvram in memo in micia... Deček, ki je pisal to pismo, je dovršil III. razred ljudske šole. Iz pisma je razvidno, kako se je trudil, da bi razveselil starše, a šola mu je zaprla usta. Umislila upis domače vzgoje in napravila

iz njega duševnega reveža. Še mnogo je takih primerov, ki nam priča, kakšni so sadovi našega solstva. Vse naše dosedanje protnje so bile zaman. Ali bo res ostalo to početje nesumnivo?

— Nov list. Danes je izšla prva številka »Slovenskega delavca«, glasila Zveze združenih delavcev, ki je diadiktatka organizacija Jugoslovanske strokovne zveze in v ostrem sporu z njo. List bo izhajal vsako soboto in ga urejuje kapitan Andrej Kršman z Jesenice, za uredništvo pa odgovarja Neko Pirih iz Ljubljane, a tiska se v misijonski tiskarni v Grobljah, katere predstavnik je Josko Godina. Zanimivo je, da se list še v prvi številki zadržava v Jugoslovansko strokovno zvezo, kateri očita, da dela na način, kakor bi ne smela.

— Novice s Koroskega. V Sv. Jakobu pri Rožu so 3. oktobra pokopali Kovacevo mater iz Gorinčice, dva dni pozneje pa Grillovo mamu iz Podgrada. Obe sta bili vzorni in dobri slovenski materi. — V soboto 9. oktobra pa so v Dvoru pri Vrbi položili k zadnjemu počitku dekana Jožefa Fritza. Pokopni je bil zelo priljubljen med koroskimi Slovenci. — »Koroski Slovencev« priobčuje k zadnji številki tudi nemško prilogo Grundsätzliches zur Minderheitenfrage. Zur Lage der Slowenen in Kärnten.

Danes ob 17. in 20. uri
DVA FILMA NAENKRAT
Oči čjornija
Simone Simon — Harry Baur
Moj najlepši dan
Joseph Schmidt
V nedeljo ob pol 11. uri matineja in ob 15., 18. in 21. uri

KINO MOSTE

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, stalno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Mariboru, Zagrebu in Beogradu 14, v Ljubljani 13,7, v Skoplju 13, v Sarajevu 12. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,9, temperatura je znašala 7,6.

— Poroka v bolnici štiri ure pred smrtjo. V četrtki so imeli v kirurškem oddelku bolnice v Petrovaru čudno poroko. Poročila se je Katarina Kis s svojim izvoljencom, s katerim je že sedem let živeva v divjem zakonu in imela z njim že otroka, hčerko, staro zdaj že 7 let. V nedeljo se je zastrupila. Njen mož pravi, da se je zastrupila pomotoma. V bolnici se je poročila, štiri ure po poroki je pa umrla.

— Velika gasilska tombola v Kamniku. Opozorjamo cenjeno občinstvo, da bo v nedeljo dne 17. oktobra t. l. dopoldne v Kamniku tradicionalna tombola prostovoljne gasilske čete. Dobitki so zelo dragoceni, — okrog 300 lepih čimkvinov in 15 tombol. Med dobitki je med drugimi najfinjši pogreznjivi šivalni stroj, 4 moška kolesa, tri damska kolesa, vreča moke, fino blago za moško obleko, seženj drv i. t. d. Za tombolo vlada veliko zanimanje, ker je te vrste prireditelj zadnja v letošnjem letu. Število igralnih tablic je omejeno in naj se vsakdo z njimi preiskrbi pravočasno. Tablice prodajajo gasilske čete in vse trafike kamniškega okraja. Osebito opozorjamo, da bodo tablice v nedeljo namesto po 3 po 4 din, zato naj si vsakdo tablice prej oskrbi. Ze pri lanski tomboli je občinstvo imelo prikolni opaziti vzorni red in najtočnejšo kontrolo pri igranju, zato je razumljivo, da bo tudi letos tombola najbolje uspeša. Torej to nedeljo vsi v Kamnik na tombolo!

— Udučenje jugoslovanskih narodnih železnčarjev in brodarjev, oblastni odbor Ljubljana, poziva celokupno članstvo, da se udeleži to nedeljo okolišnji spomenika blagopokojnemu Višeskiemu kralju na Rakeku. Oficijelno zastopstvo Oblastnega odbora z društveno zastavo se odpelje iz Ljubljane z vlakom št. 610 ob 10. uri. Odbor.

— Trdovraten vlomilec, ki rad čita sveto pismo. V Sarajevu je bil včeraj obsojen na leto dni strogega zapora Aleksander Boskovič, ki je preedel zaradi tatvin in drugih grehov že okrog 18 let v ječi. Včeraj se je zagovarjal zaradi poskušene vroma v neko mizarsko delavnico. Mož je svoj greh tajil, češ da vsako soboto čita sveto pismo in da zato ne more lagati. Sodišče mu pa ni verjelo.

— Trejti član ciganske razbojniške tolpe ubit. Blizu Dolnje Lendave je bil v četrtki zjutraj ubit glavni kolodvor ciganske roparske tolpe, 40letni Jožef Kokeš-Kovačič-Sarkež, njegov 19letni sin Mijo pa težko ranjen v pljuča in desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico v Čakovcu, kjer so mu nogo odrezali. Ciganski razbojnikli so se skrivali večina pri svojem pajdašu Josipu Kramaru pri vasi Hotizi, občina Gebeje. Po aretaciji razbojnika Stefana Baranje, ki je bil v ponedeljek ubit v gozdu Muršak, je bil aretirani tudi Lojze Horvat, znan pod imenom Berger. Njega so vodili orožniki v Vinico, pa je spotoma navajal na podnarednika Damjanoviča in ga udal tako močno, da se je zgrudil. Drugi orožnik je bil namreč za trenutek nekam odšel. Čeprav ukičen je razbojnik Damjanoviča pobli na tla in zbežal, toda orožnik je vstal in streljal za njim. Zadel ga je in cigan je oblezal mrtve.

— Nepošten banovinski uslužbenec. Ljubljanska policija je prejela iz Novega Sada obvestilo, da je honorarni namestnec tamošnje banke uprave Ivan Čuješ, dvignil na podlagi ponarejenega podpisu 40.357 din in izginil. Varnostna oblast domneva, da se Čuješ skriva nekeje v Sloveniji. Čuješ je zelo kratkoročen in nosi vedno očala.

— Ciganski vlomilec. Pred dnevi so v lomili cigan Hudorovič v trgovino Antona Marolta v Starem Anpu, blizu Grosuplja in odnesel več manufakturnega blaga. Orožniki so jih pričeli takoj zasledovati in zalotili so jih v gozdu nad vasjo Krko. Cigani pa so se pravočasno zavohali nevarnost in pobegnili. Mudilo se jim je na tako, da so v naglici pozabili vzeti s seboj loveko dvocevo, star avstrijski vojaški samokres, dva navajna samokresa, bajonet ter razne predmete. Izvirajoče iz vroma pri Maroltu, posestniku Koprivca, Stiberniku in pri posestnici Ani Garvasovi. Cigani so se najbrž zatekli nekam v ljubljansko okolico, kjer jih pridno zasledujejo.

— Obup mlade Mariborčanke v Zenici. Ko so 25letni pevki Miša Znidarsič iz Maribora sporočila, da mora zapustiti Zenico, je popila stekleničico likola. Ze kot 14

letna deklca je morala iz hiše svoje matere, ker jo je očim sovražil. Težko se je prebila skozi življenje, končno je pa prišla kot pevka v Zenico, kjer se je zjutnja v nekega fanta, ki se je pa nedavno oženil z drugo.

— Brezplačno prejmete najnovejšo praktično učno knjigo mednarodnega jezika esperanta, pripravno tudi za samouke. Pošljite nataden naslov in 3 din v znakah za poštino na Klub esperantistov, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 7-1.

Iz Ljubljane

— Iz Pogreb Ivana Lamuta. Včeraj popoldne so prepejali izpred mrtvaške veže splošne bolnice zemске ostanke prerano umrlega ravnatelja poštne direkcije dr. Ivana Lamuta k večnemu počitku. Pred mrtvašnico so člani Akademskoga pevskega zbora in Društva nižjih uslužbenecv zapeli žalostinko »Vigred se povrne...«, nato pa je krenil žalni sprevod, na čelu katerega je igrala poštna godba, proti pokopališču. Poleg užalostenih svojcev so na zadnji poti spremili pokojnika tudi narodni poslanci Rajko Turk, univerzitetni prof. dr. Kičič, poštni direktor dr. Vagaja s šefi vseh uradov, pomočnik železniskega direktorja inž. Kavčič, mestni svetnik inspektor Wester, starosta Sokola I. inž. Bevc, predsednica TKD Atene ga. Kroftova in za Klub Primorka ga. Maša Gromova. Ob odprtem grobu se je od pokojnika poslovil poštni svetnik Tilen Epich, v imenu nižjih pošt-nih uslužbenecv pa služitelj Hribar. Člani APZ so pa zapeli žalostinko.

— Iz Omejitve nočnega dela v ljubljanskih pekarnah. Pekovski mojstri so si prizadevali, da bi ostal v veljavi stari delovni čas v pekarnah, a zdaj se se morali ukloniti banovi naredbi (ki je sestavljena na podlagi ministrske uredb) in Zbiranje pekovskih mojstrov v Ljubljani je obvestilo svoje članstvo: V veljavni ostanejo dosedanja določila naredbe o nočnem delu v pekarnah; pripravljala dela se začne ob 24. glavna pa ob 3. Pri anketi o naredbi o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih lokalov je predsednik opozobil delegata združenja, da bo banaska uprava posledično nadzirala obratovanje pekarn ter da bodo krsitelji naredbe strogo kaznovani. Pri tožbe zoper kazni bi bile brez uspeha. Mojs-tri in družinski člani smejo delati v pekarnah, ko je osebu prepovedano. (Družinski člani pa seveda ne smejo opravljati strokovnega dela, n. pr. hlape ali kuharice pripravljati testa).

— Iz Mariborske Wögrerjeve hrenovke dnevnice sveže dobite v delikatesi Jane, Zidorska.

— Iz Clanski sestanek brezposelnih učiteljskih abiturientov. Odslek brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUU v Ljubljani poziva vse tovaršice in tovarše, da se zanesljivo udeleže članskega sestanka, ki bo 24. t. m. ob 9. uri dopoldne v prostorih sekcije JUU v Ljubljani. Na programu je predavanje, razgovor o naštem novem, letnega programa, o nastavitvah in informirani članstva o započetih skupnih akcijah s kolegi iz savske banovine. Radi važnosti tega sestanka naj vsakdo, ktor le utegne, res zanesljivo pride.

— Iz Srajce, kravate, kamniček, Nebotičnik.

— Iz Praktični učiteljski izpit. Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani naznaja, na osnovi dopisa prosvetnega oddelka kr. banke uprave IV. No. 17805/1 z dne 17. oktobra 1937., da se praktični učiteljski izpiti, ki bi se morali pričeti 22. oktobra t. l. na drž. učiteljski šoli v Ljubljani, odlože na nedolodčen čas. Kandidati bodo o novem terminu pisмено obveščeni.

— Za gradbenega inženirja je danes diplomiral na tehnični fakulteti Aleksandrove univerze g. Dušan Zelezničnik, Cestitavo.

— Iz Tatvine koles. Včeraj so bile prijavljene zopet štiri tatvine koles. Josipu Peterci iz Kosev je bilo ukradeno kolo znamke »Eksa« izpred Martinčeve gostilne v Zg. Siski. Measrskemu mojstru Josipu Zupančiču je bilo opejmano 500 din vredno kolo izpred mestne klavnice. Josipu Predaliču je nekdo ukradel 1500 din vredno kolo, znamke »Opel« iz veže Oražnovce gostilne v Mostah. Filipu Zablu pa je opejpal tat kolo znamke »Sokole« izpred hiše št. 33 na Sv. Petra cesti. Zablavo kolo je dirkalno rumeno pleksano, vredno 900 din.

— Iz Prenapolnjen infektiski oddelek splošne bolnice. Po deželi se močno širi epidemija davice in skratinke. Pred tednom so sprejeli v infektiski oddelek splošne bolnice okrog 70 bolnikov, številu bolnikov pa se je danes zvišalo na 154 in je ta oddelek že prenapolnjen. Bolniki so iz raznih krajev, največ pa jih je z Gorenjske, zlasti iz Trčica in okolice in litjskega okraja. Davica in skratinka se širita tudi v ljubljanski okolici, dočim v mestu sanem še ni bilo težjega primera te bolezni.

— Iz Tatovi na delu. V hišo št. 8 v Jesenkovi ulici je prišel oni dan mlajši postopač, ki se je vihotalil v stanovanje Josipine Zor in ji ukradel zlat poročni prstan z monogramom Z. J. in izginil, preden je bila tatvina odpravljena. Iz stanovanja Jožeta Vrečka na Sv. Petra cesti 21 pa je nekdo izmaknil srebrno zapušnjo uro, črno denarnico in sveženj ključev. Vrečkova ima okrog 400 din škode. Podpregledniku finančne kontrole Josipu Leskovcu, stanujočemu na Miklošičevi cesti 7, je bil ukraden skoraj nov suknjič temne barve, usnjata listnica s 400 din, železnika legitimacija, prevedbeni dekret in še nekaj drugih dokumentov.

— Udučenje diplomiranih tehnikov priredi jutri študijski izlet v Kranj. Predviden je ogled gradnje lesenega mostu čez Kokro, gradnje Narodne šole, preložitve gasijskega klanca in ostalih industrijskih naprav. Odhod ob vsakem vremenu iz Ljubljane ob 7.15. Vabljeni vsi dipl. tehniki.

— Iz Dva pomembna koncerta. Turistični odbor za Ljubljano priredi danes ob 19. promenadni koncert poleg gasilskega doma v Siski. Jutri ob 11.30 pa priredi promenadni koncert pred Narodnim domom. Igrala bo obakrat godba železniceškega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika Svetel Herbera.

— Iz Udučenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, vabi k ogledu beltonskih stropov in novih stropnjakov in uporabe leteg-jekla pri gradnji hotela »Slons«, ki bo v ponedeljek 18. oktobra za člane in goste. Sestanek udeležencev ob 16. uri pred kavarno Emona.

— Iz Plesni zaseda »Lenke« v Kazini, edina šola za družabni ples otvori sezono v ponedeljek 18. t. m. ob 20. s posebnim začetniškim tečajem za novince, danes in gospode. Otvaritveni večer nadaljevalnega tečaja z revijo letošnjih plesnih novosti bo pa torek 19. t. m. ob 20. Informacije, vpisova-

nje in posebne ure za posameznike in družbe dnevno v Kazini od 11. do 18. in od 13. do 19. ure. Dijaški imajo popost.

— Iz Uprava Elitnega kina Matice sporoča, da samo še danes ob 16. in 19.15 uri ter jutri ob pol 11. uri dopoldne predvaja film »Pota ljubezni«. Ob 21.15 premiera filma »Razvelič cvet«.

— Iz Udeležite se avtobusnega izleta v Trst dne 24. in 25. t. m. in 30. oktobra do 1. novembra. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon. Telefon 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

— O vseh svetih v Gorico in Trst. Informacije v vseh biljetarnicah Putnika in Izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

— Iz Ljubljanski Sokol obvešča, da bo od sledje vadba starejših seeler v sredah in sobotah od 19. do 20. ure v društveni telovadnici v Narodnem domu. Vpisuje se pred telovadno uro pri vodnici oddelka.

Iz Maribora

— Uredba o odpravi mesarskih stojnic ob nedeljah in praznikih je iz mnogih vidikov docela zgrešena in očitno krivična. Doim smejo mesarje na periferiji in v predmestnih občinah imeti ob nedeljah in praznikih svoje prodajalne odprte, je prodajanje mesa v mestu prepovedano. Ako gre za nedeljski počitek, so istega potrebni tudi okoliški mesarji, ki plačujejo razmeroma manj davkov in tržnih pristojbin. Gospodine smatrajo to uredbo za krivično in nesocialno, kajti marsikatera ima ravno ob sobotah domačega dela preveč in nima časa, da bi ob sobotah popoldne hodila na trg po meso. Kdo naj prisili gospodinjice, ki niso utegnile že v soboto na mesarski trg, da dirajo v nedeljo v Stundence, na Pobrežje, v Krčevino in celo v Kamnico po meso, kar se je v nedeljo že zgodilo? Ako mora ta naredba o nedeljskem počitku veljati, naj se uveljavi tudi za mesarje iz okolice in se naj ta ukrep primerno razglaši. Upamo, da bodo merodajni krogi vse storili, da bo enaka pravica za vse in da se javnost o takih in enakih naredbah potom časopisja obvesti, kajti prejšnja nedeljo so bile okoliške mesnice tako oblegane, da marsikatera gospodinja še ob 11. dopoldne in prišla do mesa.

— Kenda prevzame »Grajsko klet«. G. Basletič je opustil znano mariborsko restavracijo »Grajsko klet«. Pozornost je v naši javnosti te dni zbudila vest, da bo »Grajsko klet« prevzel g. Kenda, bivši lastnik Bleda.

— Nedelja v gledališču. V nedeljo zvečer bo ponovitev zabavne kmečke komedije »Trije vaški svetniki. Pri tej predstavi veljajo znižane cene.

— Pravoslavna parohija v Mariboru sporoča svojim vernikom, da se od nedelje 17. t. m. do nadaljnjega vrši liturgija v vojašnici 32. art. polka v prostoru, kjer se je vršil parastos za blagopokojnega kralja.

— Ferš obsojen na 20 let robije. V tajni razpravi je včeraj dopoldne sodil mali kazenski senat pod predsedstvom dr. Tomazka 20-letnega delavca Maksa Ferša, zaradi zverinskega roparskega umora v Bresterici. Ferš je 16. julija napadel posestnico Kristino Gselman in jo z nožem zaklal ter izropal hišo. Ferš je bil obsojen zaradi umora na 20 let robije.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Sobota, 16. oktobra: Matura. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Nedelja, 17. oktobra: ob 15. uri: Dr. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20. uri: Beraška opera. Znižane cene od 22 din navzdol.
Ponedeljek, 18. oktobra: Viničarji. Red B. Torek, 19. oktobra: zaprto.
Sreda, 20. oktobra: Julij Cezar. Red Sreda.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Sobota, 16. oktobra: Navihanka. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.
Nedelja, 17. oktobra: Prodana nevesta. Izven. Gostuje basist gosp. Josip Križaj. Znižane cene od 30 din navzdol.
Ponedeljek, 18. oktobra: zaprto.
Torek, 19. oktobra: Zaprto (generalka).
Sreda, 20. oktobra: Linda di Chamounix. Premiera. Premierski abonma.

Josip Križaj bo pel v nedeljo 17. t. m. zvečer v naši operi vlogo Kecalja v »Prodani nevesti«. Poleg nastopa odličnega gosta opozarjamo, da polja prvi vlogi Minke ga Vidaljeva in vloga Janka g. Franci. Brez dvoma je tudi ta nova zasedba izredno interesantna in bosta oba člana dala vse v pevske in igralskem oziru, da se tudi to pot uveljavita. Zasedba ostalih vlog kakor lani. Opero dirigira ravnatelj Polič. Veljajo znižane cene.

V sredo 20. t. m. se bo polja prvič na slovenskem odru Donizettijeva opera »Linda di Chamounix«. Naslovno vlogo poje gđ. Zupčeva, v ostalih vlogah so zaposleni gđ.: Golobova, Kogejeva, Betetto, Banovac, Primožič, Kolacio in Gorski. Opero dirigira kapelnik

Poslovilni koncert ge. Gjungjenčeve

Ljubljana, 16. oktobra.
Snočnji koncert ljubljanske Filharmonije je bil dogodek posebne vrste, kajti Ljubljana se ni menda nikoli doživela tako spontanega izražanja simpatij in občudovanja za kakšnega umetnika, kakor jih je bila deležna ob svojem slovesu ga. Zlata Gjungjenčeva. Že ko se je gospa pojavila na koncertnem odru je bila deležna za naše razmere naravnost čudežno toplega, dolgega aplauza; in ko je pela, so se vrstili pred našimi očmi vsi nepozabni liki, ki jih je ustvarila tekom svojega iskrenega, tako intenzivnega dela med nami in za nas in čeprav bomo hodili gledat v opero Manon ali Madama Butterfly, ne bo več to prav tista čudovita, tako ženska figura, kot jo je znala pričarati ga. Gjungjenčeva, kot jo je znala posloviti od nas na koncertnem odru, je sicer značilna, toda tudi tukaj se je v polni meri uveljavila tista čudna sposobnost umetnice, ki prepeva z gesto in mimiko in igra z glasom; kajti pri njej se spajata igralski in muzikalni izraz v neopisljivo celoto na prav isti zagoneten način, s katerim zna gospa podajati skladbe tako, da se manifestira z vsemi takimi bogatimi in različnimi sredstvi končno le njena osebnost.

Prvi del sporeda je prinesel poleg francoskih pastirskih pesmi iz XVIII. stoletja in Musorgskega, samospeve Lajovice Škerjanca, Osterca in Stritofa v instrumentacijah Škerjanca, Osterca in Zebreta. V drugem delu je pela gospa Gjungjenčeva operne arije Čajkovskega, Puccinija, Massenetja in Verdija. Uspele instrumentacije naših domačih samospevov kažejo, da mislijo naši skladatelji tudi pri klavirskem stavku orkestralno in mirno moremo trditi, da so našli ti samospevi šele sedaj svoje prave barve in dimenzije. Ali ne bi mogli dobiti časoma vsega Lajovice, pa tudi druge skladatelje »Novih akordov« v priredbah za orkester. Kolikokrat je bila klavirska spremljava napisana le zaradi pomanjkanja drugih boljših sredstev! Dances imamo v ljubljanski Filharmoniji odlični orkester, ki se je sinoči zopet predstavil v impozantnem številu z izraznim zvokom in z resnim stremeljem priporiti si svoje mesto v našem kulturnem življenju in dobiti prizna-

je pa tudi pomoč vseh, ki jim je napredek naše glasbe resnično pri srcu.

G. Niko Stritof je koncert skrbno pripravil in vodil. Zeleli bi si videti ga pri pultu tudi ob kakšni drugi priložnosti — z večjo, bolj hvaležno nalogo. Fr. Sturm

Radionoprogram

Nedelja, 17. oktobra

8: Vesel nedeljski pozdrav (oddelek godbe »Slogec«). — 9: Čas, poročila, sporad. — 9.15: Jesenske idile (plošče). — 9.45: Verški govor (g. dr. Vilko Fajdiga). — 10: Pre nos cerkvene glasbe iz stolnice v Ljubljani. — 11: Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepeva. — 11.30: Koncert radijskega orkestra. — 12.30: Prenos odkritja spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. z Rakeka, nato prenos koncerta volj godbe in zbora »Slogec«. — 13.45: Čas, vreme, poročila, sporad. — Oddaja prekinjena od 14. do 17. ure. — 17: Kmet. ura: Vzmiljenje povrtine (g. Jos. Strkelj). — 17.30: Plesi starih dni (plošče). — 18: A. Linhart: Županova Mica, veseloigra, izvajajo čl. Nar. gled. v Ljubljani. — 19: Čas, vreme, poročila, sporad, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Descartes o Jugoslovenih (dr. D. Stojanovič). — 19.50: Slovenska ura. — 20.30: Koncert lahke glasbe. Sodelujejo: Ljubljanski šramel kvartet (g. dr. Ivan Karlin, Milan Grošičar, Viktor Dežela, Vladimir Prinčič), g. Mirko Premelj in radijski orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, sporad. — 22.15: Valčekova ura (izra radijski orkester). — Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, 18. oktobra

12: Z ruskih poljan (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, sporad, obvestila. — 13.15: Soplek venčkov (plošče). — 14: Vreme, torza. — 18: Znanstvena ura: Določanje bolezni (g. dr. A. Brečelj). — 18.20: Pisan drobci (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: Umetnostni spomeniki: Velesovo, Skaručna (msgr. Viktor Steska). — 19: Čas, vreme, poročila, sporad, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Kaj je bila osnovna misel pedološkega kongresa v Ljubljani (dr. Karel Ozvald) Ljubljana. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Koncert jugoslovenske glasbe (radijski orkester). — 20.45: Uvod v prenos. — 21: Prenos evropskega koncerta iz Italije. — 22: Čas, vreme, poročila, sporad. — 22.15: Nadaljevanje prenosa evropskega koncerta iz Italije. — Konec ob 23. uri.

Torek, 19. oktobra

11: Solška ura: Po slovenskem Kočevskem (g. Marjan Tratar). — 12: Zvoki iz Španije

(plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, sporad, obvestila. — 13.15: Opoidanski koncert radijskega orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Iz kitajske glasbe (govori in predvaja primeri g. Šteško Kopore). — 18.40: Elektrifikacija dravke banovine v okviru javnih del (inž. Rihard Sever). — 19: Čas, vreme, poročila, sporad, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Zgodovinski dvojni Strossmayerja s Francom Jožefom I. (dr. Ivan Nevesti). — 19.50: Zebavni zvočni tednik. — 20: Iz francoskih oper (radijski orkester). — 21: Regerjeva klavirska ura: Razlaga in izjava na klavirju g. prof. M. Lipovšek. — 22: Čas, vreme, poročila, sporad. — 22.15: Koncert radijskega orkestra: Lahka glasba. — Konec ob 23. uri.

Iz Zagorja

— Spremembe na poštne uradu. Mesto dnevnice je nastopil g. Eisenzopf Jože iz Brezice, namestu odidega pianonose g. Bačnika Toneta, ki je po večletnem službovanju v našem kraju odšel na novo mesto v Sevnico, je prevzel te posle g. Dolšina Alojzij iz Velikih Lašč.

— Prekomasacija. Ker je bila občina St. Lambert ukinjena, so občini Zagorje priključili vasi St. Lambert, Jablano, Kal, Borje in Colniše.

— Osmi razred topliške šole je z odlokom banske uprave res ukinjen. V bodoče bodo morali otroci z Lok in oddaljenjših krajev ter iz Toplice hoditi mimo svoje matične šole v Zagorje. Če ne bodo zmogli sreditve za šolanje v meščanski šoli v Toplicah. Za pritožbo je dovoljen rok 14 dni.

— Sadna razstava s pokušanjem 29 vrst sadjevca bo odprta v šoli v St. Jurju pod Kumom to nedeljo 17. t. m. Vstop prost.

— Umrla je v starosti 46 let žena rudniškega strojnika ga. Marija Kuhar iz kolonije. Težki srčni boleznijo je podlegla v ljubljanski bolnici v nedeljo. V tork so s furgonom prepeljali njene zemске ostanke v Zagorje, popoldne pa je bil ob številni udeležbi pogreb. Rajna je bila zelo priljubljena zaradi svoje ljubeznivosti in skromnosti in požrtvovalnosti kot žena in skrbna mati. Svojem izrekamo toplo sožalje.

— Pouk na Lokah je radi pomanjkanja učnih moči že precej trpel. Zdaj pa je oblast nastavila gđ. Dornik Angelo iz Ljubljane in domačinko gđ. Medved Martino. Na Lokah sta bila namreč letos otvorena peti in šesti razred, a četrti je dobila meščanska šola v Toplicah potrebne prostore.

Mislila je, da je njeno perilo belo...

Če primerjate »navadno« oprano perilo s perilom opranim z Radionom, Vas očiten razloček preseleti. In sicer zato: Navadno pralno sredstvo odpravi nesnago samo s površine — in nič več. Radion pa stori mnogo več: Kreпки kisikovi mehurčki pronikajo skozi tkanino, zrahljajo in izločijo tudi trdevrstno in utrto umazanijo. Zato mora z Radionom oprano perilo biti bolj belo in bolj čisto. In ker poleg tega pere zelo prizanesljivo, ostane perilo dalj časa trpežno.

RADION
pere sam

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1 davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Naslove malih oglasov pošiljamo samo onim, ki pošljejo znamke za 3 din.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

Prilika

ugodnega nakupa trenčkotov, hubertusov, obleke, perila itd.
PRESKER
St. Petra cesta 14.

50 PAR ENTLANJE

ažuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 6.75 din. »Julijana«, Gosposvetska cesta 12.

BARVANJE LAS

specialno izvršuje v vseh nijanah Frizerski salon »Rakarc«, Prešernova ulica 7., nasproti slaščičarni »Koške«. 46-2

DOPISI

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

MOŠKI

ki trpijo za seksualno neurastenijo, impotenco oslabele funkcije spolnih žlez itd., poskusite

OKASA

100 tablet Din 220.—
300 tablet Din 560.—
50 tablet Din 110.—
Dobijo se v vsaki lekarni.

Lekarna

Mr. Rožman
Beograd — Terazije 5

Vse naše inserente

in tiste, ki nam na oglase v našem listu pošiljajo pismene ponudbe, opozarjamo, da smo na našem postopku v Knaflijevi ulici št. 5 namestili poseben nabiralnik rdeče barve, v katerem ponudniki lahko puščajo svoje ponudbe, prav tako pa tudi inserenti nalogo za oglase. Inserenti nam v primeru, če nam oglasne naloge puščajo v nabiralniku, morajo odgovarjajoči znesek priložiti v znamkah, ker sicer oglasov ne bomo uvrščali.

POZOR!

Za slikarska dela po zmernih cenah se priporoča Mokovšek, Petra c. 43. 2414

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

ZBIRKO KNJIG

slovenskih, originalnih in prevodov, vezanih v polusnje in platno, skoraj novih, ugodno prodam. Naslov se poizve v upravi »Slov. Naroda«. 2351

CISTOKRVNE GOLOBE

indijance, rollerja, dunajske visokoleteče prodam po nizki ceni zaradi odhoda iz Ljubljane. Mlekarna. Pred škofijo 21. 2402

POUK

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPISNI POUK

Večerni tečaj za začetnike in izvežbance. Dva oddelka od 6. do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure. Šolnina zmerena. Christofor učni zavod, Dobrobranska c. 15. 2245

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

PEČ NA ŽAGANJE

kupim. Strukelj, Ljubljana, Več na pot 1-a. 2409

Otroški vozički, dvokolesa, štirakolesa, najnovejših motorji, motorji, modelov, trikotniki, pogonljivci
PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO!

„TRIBUNA“ F. BATJEI
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

GLASBILA,

tudi lastnega izdelka — Popravila — Uglasevanje klavirjev

Dorjath Jakob

LJUBLJANA, Franciškanska ulica 3 (nasproti Učiteljske knjigarne)

Najcenejše manufakturno blago

dobite pri BRANKO MAKAR

Kolodvorska ulica 24

Na zalogi velika količina zimskega blaga za moške in ženske suknje in obleke, kakor Hubertuse, lodne in moške duble. Za neobvezen ogled se priporočam.

IŠČEMO prvovrstno samostojno

restavracijsko kuharico za hotelski obrat na Gorenjskem.

Ponudbe z navedbo vseh dosedanjih služb pod »Stalnost« na ogl. odd. »Jutra« do 24. t. m. Nastop 1. decembra t. l.

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Beseda »krema« ne pove ničesar, vse pa beseda »NIVEA«!

Z NIVEO je v resnici nerazdružljivo zvezan pojem idealnega negovanja kože in sicer zaradi tega — ker NIVEA vsebuje »Eucerit«. Ta prodira globoko v kožne luknjice, krepča kožo in ustvarja mladostno svežost. — Zato ne zahtevajte samo »krema« — ampak vedno le »NIVEO«!

Vdana v božjo voljo nas je za vedno zapustila naša predobra mati, oz. stara mati, gospa

ALOJZIJA VOZEL

roj. pl. PILPAH

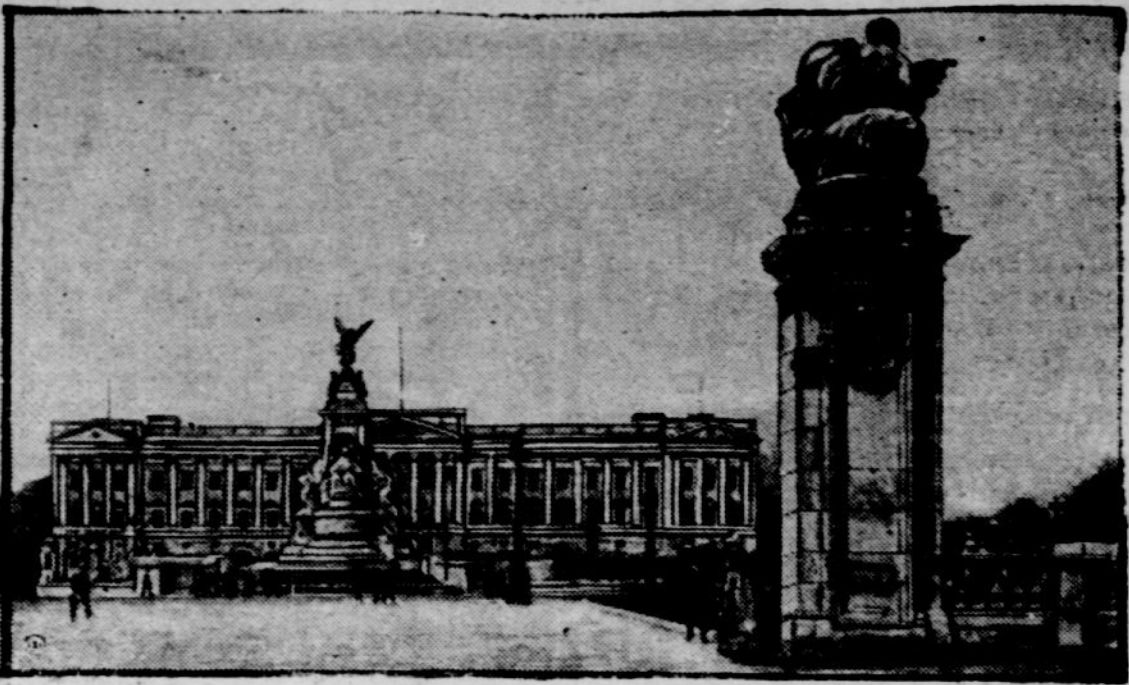
Pogreb predrage in nepozabne pokojne bo v nedeljo, dne 17. oktobra 1937, ob 9. uri dopoldne od njenega doma, Razpotje (Medija—Izlake), na farno pokopališče v Kolovratu.

RAZPOTJE, LJUBLJANA, NOVO MESTO—SREBRNICE
15. oktobra 1937.

MINKA por. KOVAČ, ANGELA por. AGNITSCH — hčerki; SLAVKO, ŽANI, MINKA, FANI KOVAČ, ANDREJČEK AGNITSCH — vnuki; TINE KOVAČ, ANDREJ AGNITSCH — zeta.

Buchinghamska palača zavarovana

Njeni stanovalci bodo odslej varni pred napadi iz zraka

Buckinghamsko palačo, sedež angleškega kralja, so neopazeno temeljito zavarovali proti bombardiranju iz zraka. Vsi njeni prebivalci od kralja do kurjača v kleti so dobili tiskana navodila, kaj morajo storiti in kam se skriti v primeru letalskega napada na London. V ta namen graje z vso naglico podzemna zavetišča, zavarovana pred strupenimi plini, obnem pa dispanzerje z vsemi potrebnimi kemikalijami, zdravili itd., da bi lahko vsakemu stanovalcu kraljevske palače takoj nudili prvo pomoč. Oni dan so se londonski gasilci po dolgih letih zopet pokazali s hidranti in drugim požarnim orodjem pred kraljevo palačo. Imeli so z gasilci Buckinghamse palače skupno vajo.

Kralj Jurij VI. je po poleg tega sklenil posetiti mesto Leeds, kjer si hoče ogledati vzorne naprave proti letalskim napadom in preprečiti se o organizaciji protiletalske obrambe. Obrambni ukrepi in naprave v Leedsu veljajo v Angliji za

najboljše in Angleži pravijo, da bi morala biti tako dobro zavarovana proti letalskim napadom vsa njihova mesta.

Zanimivo je, kako je bila Buckinghamska palača zavarovana med svetovno vojno. Nad najvažnejšim delom palače je bila zgrajena posebna jeklena streha, ki so jo pokrili še z vrečami peska, da bi bila kraljevska rodbina čim boljše zavarovana. Nemški cesar Viljem je pa sam izdal posebno navodila in nemškimi letalcem je bilo prepovedano napadati Buckinghamsko palačo. Toda napadajočemu letalcu je težko držati se takšnih navodil, ker ne more jamčiti za to, da bo še tako dobro namerjena bomba padla tja, kamor bi morala. Ker bi pa lahko padla zdaj bombe iz velikih višav in je mnogo večja nevarnost, da bi zadele kraljevo palačo, čeprav bi nemški generalni štab prepovedal svojim pilotom bombardirati jo, so jo tako dobro zavarovali, da bo kraljevska rodbina v nji varna.

in svetišča, polna dragocenih umetnin. Staro mesto Sar so našli obdano z močnim obzidjem. To je bilo eno najbogatejših mest v onih časih.

Sezona za odkopavanje ostankov stare civilizacije je kratka in za letos so francoski učenjaki svoje delo končali. Del odkopanih umetnin in zgodovinskih predmetov prepeljejo v Pariz in razstavljena bodo še to zimo.

Slavni prstani

Iz Pariza so poslali v London dragoceno zbirko starinskih prstanov in prodana bo na javni dražbi. To je menda najlepša zbirka prstanov, kar so jih kdaj zbirali zasebni in v morda je bila večja samo zbirka sira Augusta Wollastona Franksa, poklonjena leta 1897 z drugimi dragocenimi predmeti angleškemu muzeju. Sedanja zbirka je pripadala Edvardu Guilhou in v nji je nad 800 dragocenih starinskih prstanov iz vseh časov od prstanov egiptskih

faraonov do prstanov francoskega cesarstva.

V zbirki je več pravih znamenitosti. Omembe vredno je zlasti edinstveno umetniško delo, zlat prstan s prekrasno rezljano kamejo v belem kamnu. Ta prstan je bil last deda Karla Pogumnega, Ivana Neustrašnega, vojvode Burgundskega, ki je bil umorjen leta 1419 na mostu Montreux. Prstan so baje »našli« v vojvodovi grobnici leta 1792. Zanimiva je tudi precej obsežna in dragocena zbirka čarovniških in cerkvenih ter poročnih prstanov. Zbirka obsega tudi več prstanov kraljevske rodbine Merovingov, en prstan izvira baje celo iz 7. stoletja in nosila ga je sv. Guljeta. Drugi prstan je pripadal kraljici Bertilde, eni izmed žen »dobrega kralja Dagoberta«, tretji prstan je pa nosila kraljica Langobardov Gundoberga. V zbirki je pa tudi prstan angleškega junaka »Črna princeza«, čigar portret tvori okrasek prstana. Med prstani, spominjajočimi na minljivost človeškega življenja, je eden z mrtvaško lobanjo iz belega emajla in z demantnimi očmi.

Kako nastanejo vremenske napovedi

Gotovo ni več daleč čas, ko bodo vremenska poročila točna kakor so borzna

Farmar Franklin Irwin Gibbons, zaposlen na svojem tobačnem polju pri mestecu Aqua seu dobrih 30 milj od Washingtona, je nenadoma zagledal na jasnem nebu nekaj svetlega, kakor da pada zvezda. Blesteči predmet je padel na žito polje, takoj za njim se je pa spustilo letalo, zakrilo je in se zopet dvignilo. Farmar je našel v žitu ob gozdu dva zabojčka z blestečimi aparati. Odnesel ju je domov in shranil. Počeni balonček, ki se ga je držala majhna elektronska baterija, je dal otrokom, ki so k bateriji priključili motorček in se igrali z njim.

Spušcanje balona z registriranimi aparati na neki meteorološki postaji

Kmalu pa se je pojavil na dvorišču avto z dvema letalcema, ki sta vprašala po farmarjevih najdbah. Gibbons je dejal, da je vse v redu razen balončka in baterije, ki je bil najbrž prazen. Sebe potem je zvedel, da je našel merilne aparate radijske sonde, stratosferičnega balončka z meteorološko napravo in majhnim oddajnim aparatom, ki je pošiljal meteorološki postaji v Washingtonu vesti o beležkah aparatov. Vso to napravo je bil dvignil balonček 28.000 m visoko. Po programu je v tej višini balonček pošiljal merilni aparat so jeli padati nazaj na prijetnih padalčkih. Posadka letala, ki je bila slučajno na poskusnem poletu, je opazila padajoče aparate v višini 2.500 m. Letalo se je spustilo navpično za njimi, da bi letalci ugotovili, kam so padli. To je bil prvi primer, da je moglo letalo slučajno slediti padajočim aparatom stratosferičnega balončka.

Profesor, ki so mu bili aparati takoj vrnjeni — letalci so zabležili na zemljevidu, kje so padli na .la vrnilo so se na letališče ter se iz odpravi z avtom na Gibbonsovo farmo — je izjavil, da so se ti aparati najbolje ohranili od vseh, kar se jih je doseglo po poletu vrnilo na meteorološko postajo. Balonček, prinašajoči beležke iz stratosfere,

so eden najvažnejših pripomočkov moderne meteorologije. Polnijo jih z vodikom in dvigajo se lahko do 30.000 m visoko. Tam balonček počne, ker ovov ne more več kljubovati raztezni plinov, s katerimi je napolnjen, kajti v stratosferi je zrak že znatno redkejši. Majhen oddajni aparat na kratke valove, ki ga ima vsak balonček z merilnimi aparati, pošilja med dviganjem napretno vesti o stanju ozračja v visokih legah in iz tega sklepajo vremenslovci, kakšno bo vreme. Ko balonček počne, se odpro padalca in aparati z meteorološkimi beležkami se polagoma spuščajo na zemljo.

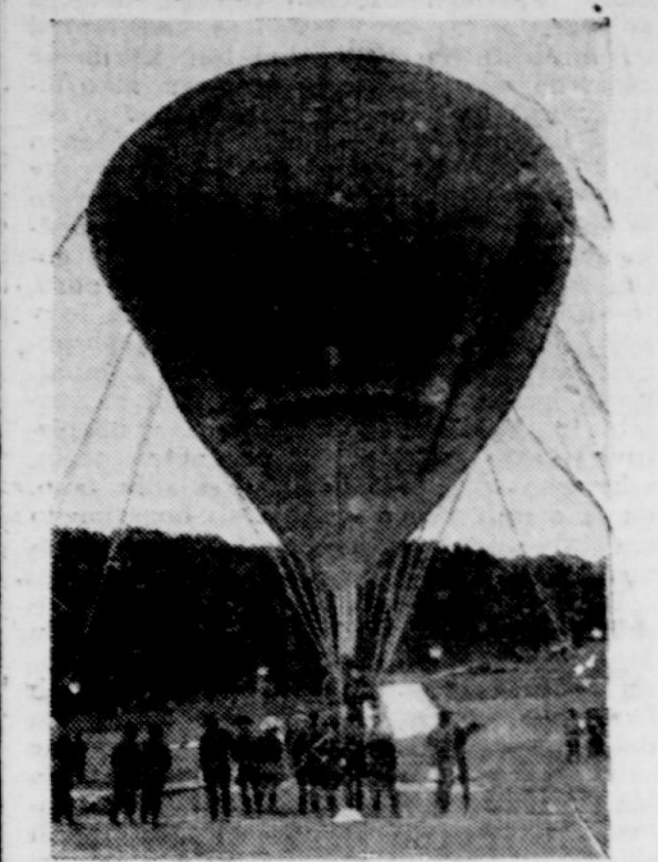
Meteorologija, ki nam napoveduje vreme — večinoma samo za en dan ali dva — je še zelo mlada veda. Zvezo med vremenom in zračnim pritiskom je slutil že Pascal leta 1648, toda točneje jo je izrazil šele L. Verrier leta 1860. Leta 1873 je bil sklican prvi mednarodni kongres vremenslovcev in med svetovno vojno je postala meteorologija važna očiščena veda. Šele po vojni, ko se je razmahnilo letalstvo, so postale meteorološke postaje tako važne ustanove, da bi si zdaj brez njih ne mogli misliti javne službe, kajti brez vremenskih poročil bi bilo letanje nevarno. Letalec se zanima na letališču pred odhodom zlasti za vremenska poročila. Če je nevarnost, da zaide v nevihto ali črne oblake, pregleda več vremenskih zemljevidov, na katerih je zarisana pot nevihte, da se ji izogne. Za polet na večje daljave zahtevajo piloti poročila z raznih meteoroloških stanic. Nevihtam in nalivom se lahko izognejo bodisi po ovinkih, ali na tako, da se dvignejo nad oblake. Meteorologija igra v zračnem prometu zelo važno vlogo, ker napoveduje vreme in pomaga letalcem izbrati pot, na kateri se v najmanjšem ovinku izogne nevihtam in nevarnostim.

Meteorološke postaje, raztresene po vsem svetu in zvezane v poudirnih državah s centralami, sodelujejo z meteorološkimi postajami vseh drugih držav ter opazujejo ob doletenem, po mednarodni pogodbi odredjen čas krajeno vreme: ob 1. ob 7., ob 13. in ob 18. po Greenwichu. Ko si potem centralne izmenjajo poročila, nastane točen pregled vremena za določeni čas in to se zariše na zemljevid. Postopoma nastane splošni zemljevid vremena in ta služi letalcem za orientacijo. Pilot mora vedeti, kakšno vreme ima pred seboj, da si lahko izbere v zračnih višavah pravo pot.

Za vreme so odločilni zračni pritisk, toplota, zračni toki, oblačnost in padavine. Najvažnejši izmed njih je zračni pritisk, kajti vse drugo je več ali manj odvisno od njega. Vreme je prvenstveno funkcija atmosferskega pritiska, njegove razporeditve in noteni. Atmosfera vsake polute naše zemlje se deli v glavnem v dve oblasti. Toplota visokega pritiska sega od ekvatorja do 60. sporednika. Tu se pa začne hladna oblast nižjega zračnega pritiska, ki sega do tečaja. Tam, kjer se stikata obe fronti, nastanejo atmosferske motnje iz stika toplega zraka s hladnim in premikajo se kakor voda v strugi med razmeroma slaboizoliranimi velikimi pasovi nizkega in visokega pritiska. Njihovo premikanje zapuša na nebu vidne sledove, ki se vlečejo za njimi kakor rep dima za plujočim parnikom, samo da so vremenski rep v tem primeru oblaki, megla in vodni hlapi.

V oblasti mrzlega zraka nastane središče nizkega pritiska, v oblasti toplega zraka pa središče visokega pritiska in ti dve sredi-

šči se premikata po poteh, podobnih strugi reke. To so poti atmosferskih motenj — resničnih ali možnih — in naloga meteorologije je slediti jim od postanka nad Tihim oceanom, nad Ameriko ali Spitzbergi na vsej njihovi poti do tja, kjer se atmosferska motnja prelje v padavine, vihar ali nevihto. K sreči ne grado te poti kar na slepo, temveč so dokaj redne, podvržene so dveh velikim zakonoma: na severni poluti se sučejo zračni toki okrog anticiklona, središča visokega pritiska, v smeri urinih kazalcev, okrog središča nizkega zračnega pritiska pa v nasprotno smer. Atmosferske motnje jim pa slede.

Balon, s katerim proučujejo vremenske prilike v Južni Dakoti

Meteorologi so dali oblakom imena in ker imajo vedno določeno podobo, razlikujejo meteorologijo glavo, telo, vlečko in dva stranska pasova vremenskih motenj. Motnje se premikajo navadno s hitrostjo okrog 50 km na uro in izginjejo, ko se mizli in topli zrak temeljito pomešata. Ciklonski pasovi so najpogostejši med severnim Atlantskim oceanom, kjer je baš najpriljubljenejša raznoletitev med tropično in subtropično oblastjo visokih pritiskov in oblastjo polarnega nizkega pritiska. Zdar, ko se začnejo redni zračni promet čez Atlantik, je treba poznati vse zakone in muhe vremena nad morjem. Zato je poslala francoska meteorološka organizacija, ki je hrbtenica zapadnoevropskega meteorološkega poročevalstva, na Atlantik parnik »Carimarec«. Ta je opremljen kot velika tovarna za napovedovanje vremena. Na parniku izdelujejo vodik za radijske družbe, na njem se zbirajo vsa poročila z drugih parnikov na morju itd. Meteorologi na francoskem parniku sistematično proučujejo veliki kotel nad Atlantskim oceanom, kjer se kuha vreme.

Tako se meteorološka služba neprestano izpopolnjuje. V ta namen služijo novi aparati, razširjena meteorološka opazovanja v prej neznane oblasti, opazovanja ruskih učenjakov na ledeni gori blizu severnega tečaja ter francoska, ruska, angleška in ameriška merjenja s stratosferičnimi balončki. Gotovo ni več daleč čas, ko bodo spadali dovipni in posmešljivi na račun vremenskih napovedi v preteklost. Vremenske napovedi ne bodo več verjetne, temveč točne in zanesljive, kakor so borzna poročila. K temu bodo neizmerno mnogo pripomogla doganja ruskih učenjakov na ledeni gori.

Mesto, kjer vladajo žene

Mestece New Altony v ameriški državi Arkansas se lahko ponaša s tem, da se je v njem med vsemi ameriškimi mesti najbolj dosledno uveljavila pravica žen do javne službe. Mestece leži v žitnici Amerike in zato so zlasti v času poljskih del potrebne vse moške moči, a ženskam je poverjena javna uprava. Na županskem stolčku sedi žena, v mestnem svetu so same ženske, mestni sodnik je žena, na poštnem, brzojavnem in davčnem uradu so zaposlene ženske, pa tudi sicer so vsa vodilna mesta v ženskih rokah. Samo policijska in požarna služba je pridržana moškim.

Prebivalci mesteca so s to razdelitvijo dela zadovoljni. Ženske opravljajo svoje delo zelo dobro in splošno se priznava, da je občinska uprava v New Altony ena najvzornjših v Ameriki. Še nobene pritožbe ni bilo, čeprav vladajo ženske v mestu že več let. Američani na zapadu so v obsevanju z ženskami viteški in tako poravnava sodnica v New Altony mnoge spore, ki bi jih sicer ne bilo mogoče poravnati brez energičnega posredovanja policije.

Prastara civilizacija se odkriva

Važne izkopnine tam, kjer je gospodaril davno pred Kristusom Tamerlan

Ekspedicija francoskih arheologov v Afganistanu je sporočila, da je našla v zapušteni oblasti Caboulu in Afganistanu na arheološko važne izkopnine. Odkrili so najsevernejšo točko, kjer sta se nekaj stoletij pred Kristusom stikali budistična in grška kultura. Ekspedicija je našla med drugim na pravadno indogrijsko prestolico kaspiskega kraljevstva Begram. Tu so odkrili razkošno, devet so obsegajočo palačo in pršli so do zapечатene sobe, polne umetnin tiste dobe. Našli so krasne steklene vaze, izdelane v indijskem in grškem slogu, umetniško izrezljane slonokoščene skrinjice, na katerih so okrasili indijski umetnikov in še marsikaj drugega.

Soba je bila vsa zasuta s peskom in prahom. Vse umetnine so skrbno očistili s čajnimi žličkami in zolnami ščetkami, da jih niso poškodovali. Vsi leseni deli so se sesuli v prah. Pregled ostankov je pa pokazal, da je bila soba najprej napolnjena, potem pa zapечатena kakor z namenom, da bi ostale umetnine ohranjene bodočim pokolenjem. Po najdenih predmetih iz 1. stoletja pred Kristusom se je pokazalo, da je bil Begram takrat najvažnejše karavansko središče ob poti, ki so vezala Grčijo, Azijo, Indijo in Arabijo z vsemi središči takratnega civiliziranega sveta. Najvažnejše teh odkritij je najsevernejša doslej odkrita točka, kjer sta se stikali grška in indijska kultura. Arheologi bodo sedaj proučili staro naziranje, da je imela popačena grško-budistična umetnost svoj izvor v gornjih oblasteh Indije in Gandhare. Ta umetnost je imela odločilen vpliv na mnogo poznejšo kitajsko umetnost. Po karavanski poti je prodrla preko Tibeta v procvatajoče Nebesno carstvo.

Samo nekaj milj od Begrama je delala druga sekcija francoske ekspedicije pod vodstvom Jacquesa Meunta na kraju, kjer stoji budistični hram Šotorak. Končno so našli budistični hram, obvladajoč eu-

dovito rodovitno dolino. Hram je bil poln orjaških kipov in krasnih reliefov, prikazujočih življenje Budhe. K sreči te umetnine niso bile uničene. Tretja sekcija francoske ekspedicije pod vodstvom Jeana Carla je iskala izgubljeno mesto Siaghird. Domnevali so pravili francoskim učenjakom, kako je neki pastir zagledal nekoč ogromen jez, na katerem se je pojavila nekega dne po hudem nalivu glava Budhe. Francoski arheologi so našli na tistem kraju veliko budistično svetišče. Med drugim so našli tudi kipa dveh princes, izklesane iz kamna. Princesi sta bili upodobljeni v oblačilih takratnega srednjeazijskega plemstva. To je menda prvi primer, da so našli v budističnem svetišču človeške kipe. Vse kaže, da sta bila kipa postavljena v središče po preudarku, ker sta stala v vdolbinah stene, kakor Budini kipi. Tu so zopet našli indijsko in grško-budistično umetnine. Med mnogimi umetninami so našli novičke prastarih kraljestev, ki so si sledila v dolgih stoletjih v teh krajih.

Francoska ekspedicija je delala dobrih tri leta. To krajino si je izbrala zato, ker je bila zapuščena in polna preminjajočega se peska. Stare beležke pripovedujejo, kako je Tamerlan v 14. stoletju naskakoval sešastansko kraljevstvo na iranski meji. Njegova vojska je bila na teme jito poražena in on sam težko ranjen. V prvi je zapovedal svoji bežeči vojski openiti in izropati vse, kar doseže. S tem je bil zadan smrten udarec vsej oblasti, osojeni na razpad. Ogromen jez, zgrajen po mnogih letih truda dela, baza velikega namakalnega omrežja, so Tamerlanovi vojskari uničili. Prestajni se je hitro razširila po rodovitnih poljih in ljalje so se razbežale na vse strani. Mnogo let pozneje so bili ostanki te nekdanje cvetoče civilizacije pokriti s premikajočim se peskom. Tri civilizacije so cvetele v teh krajih — partianska, sassanidska in arabska in vse so zapustile impozantne stavbe

ZA DAME JE KOMPLETNA KOLEKCIJA NOVIH MODELOV ZA JESEN IN ZIMO V VSEH VELIKOSTIH ZE PRIPRAVLJENA. OGLEDITE SI JIH PRED NAKUPOM — KOT MNOGO DRUGIH BOSTE TUDI VI ZADOVOLJNI V KONFEKCIJI —

PAULIN - Ljubljana - Kongresni trg 5

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

Vrgel je pomotoma policianemu kulju nekaj drobca in sedel v prvi voziček:

— Bubbling Wel Road.

Kuli je ubral pot pod noge

Vsa okna v mestu so bila zaprta in zastrta. Angleška mlada na avtomobilu je čitala jutranje novine.

Ko je Robert zaklical svojemu kulju, naj ustavi pred sedežem Ismaila Hawkstonea, je prihitel mimo z dvorišča palače drugi kulji. V vozičku je sedela dama, ki se je zdržila, ko je zagledala Roberta. Grof je takoj spoznal v nji Heleno Killfernorovo. Privzdignila je svoj solnčnik, se ozrla na grofa strupeno nasmejana in zaklicala kulju, naj se požuri.

— Če sem sploh še dvomil, — je zamrmral grof sam pri sebi, — je zdaj konec vseh dvomov.

Segel je v žep in stopil na vrt.

Hitro se je bližal peristilu. Na enem oknu prvega nadstropja se je zganil zastor. Grof je pogumno prestopil prag, pripravljen streti vsak odpor.

116 Toda veža je bila prazna, nihče od služinčadi mu ni zastavil poti.

Tako je prišel nemoteno v prvo nadstropje, kjer je za trenutek obstal in se ozrl. Zastor se je bil zganil na desni strani, zato je krenil grof na desno. Ena vrata so bila odprta. Vstopil je. Bil je v salonu za kadičce, kjer pa ni bilo nič ženskega.

— Pri njem sem, — je pomislil Robert.

Njegove misli so bile povsem jasne, sklep je bil storjen. Trdnih korakov je stopal Robert po salonu, kakor mož, ki ve, kaj dela in kam gre, pripravljen prevzeti vso odgovornost. Dvignil je zaveso in se ustavil. Sedež za veliko in težko pisalno mizo, ki mu je zakrivala roke, ga je Ismail Hawkstone gledal kakor gleda zmagovalca premaganca. Lo, njegov tolmač, je stal malomarno ob njegovi desnici.

— Pričakoval sem vas, — je dejal Hawkstone s kruto škodoželjnostjo.

— Kakor vidite, se nisem zakasnil, — je odgovoril grof mirno.

— Ali hočete, da nadaljujemo pogovor tam, kjer sva ga oni dan prekinila.

— To me kaj malo briga, glavno je, da pogovor končava.

Robert je potegnil k sebi stol in sedel.

— In pogovor bo končan, — je pripomnil odločno.

Gledala sta se kakor dva sabljača, predno prekritizata meče.

— Vi veste? — je začel Hawkstone.

— Nepotrebno vprašanje, ker sem tu.

— Torej morate domnevati, da tuji jaz vem.

— Brez poudara vendar ne delamo podobnih zločinov.

Hawkstone je namršil obrvi in ga premeril s srdčnim pogledom.

— Čudim se pa, da ste tu.

— Malo prej ste dejali, da ste me pričakovali.

— Da, ker sem vas videl, kako ste stopili na vrt. Poskrbel sem namreč, da ste imeli pravo pot.

— Tako ste mi vsaj prihranili trud.

Dvojbo se je bil pričel, neizbežen, grozen med tema dvema tekmečema. V obeh je prekipela enaka miznaja.

— Dejal sem, — je nadaljeval Hawkstone, — da mora biti človek dovolj predrzen...

— Kaj če bi ostala korektna, — mu je posegel Robert v besedo.

— Pa recimo zelo plemenito, da pride k meni po tem, kar vem o vašem zunanem izetu.

— Morda je težje umoriti enega moža, kakor dati pomoriti jih tri tisoč, — je odgovoril Robert prezirljivo.

— Torej priznate? — je dejal Hawkstone.

— Kakor ste tudi vi priznali, — je odgovoril de Brancelin. — Dejal sem vam, da sem prišel za to, da bi končala najin pogovor.

Torej priznate, da ste se sestali z Lady Hawkstoneovo na enem izmed otokov jezera Ta-Hu?

— Vaši volni pošteno zaslužijo svojo plačo.

Hawkstone je zaškrilpal z zobmi.

— Verjeti hočem, — je dejal strujeno, — da je bila na eni strani sama nepremišljenost, da ni zasledovala drugega cilja, nego pripraviti vas do tega, da bi odpotovali. Hočem verjeti to vam in nji na ljubo, — je nadaljeval in glas mu je zvenel grozeče.

— To, kar sem storil tistim, ki jih je protežirala, vam omogoča misliti si, kaj bi mogel storiti, če bi bil domneval, da je temu drugače.

— Gospod, — je dejal grof mirno, — vidim, da me niste razumeli. Ze tretjič vam ponavljam, da nisem prišel zato, da bi skupno končala najin pogovor. Dovolj je bilo že pojasnil, zdaj si lahko odčitajo poveza, kar morava vedeti. Ljubim neko ženo. V življenju mi je bila tak neobhodno potrebna, da sem dvakrat mislil, da bo po meni, ker ni bilo nje. Slednjič sem jo zopet našel. In nobene ovire ni, ki bi je ne odstranil, da obdržim to ženo.

— K stvari, — ga je prekinil Hawkstone. — To je zgodba preteklosti.

— Kaj še, to je zgodba sedanjosti. To ženo, ki ste mi jo vi ukradli, sem vzel zdaj vam, to je vse. Hawkstone je planil pokonci.

— Kaj pravite?

— Pravim, da pripada Staša meni in samo meni. Pravim, da moškemu ni treba ugrabiti ženske tistemu, ki jo je presleplil z denarjem, da je sprejela njegovo ime, ime, pred katerim trepeče ves svet. Ni treba ugrabiti žene, ki se ti uda sama, kakor se je udala ona meni. Vzamemo mu jo in to je vse.